СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ XI. Скрентонъ, Па., Четверъ 17-го Грудня, 1903. Число 51. — Vol. XI. Scranton, Pa., Thursday, December 17, 1903. No. 51.

ВÔДОЗВА.

Вп. Панове секретарѣ!

Отсимъ повѣдомляю Васъ, щобысьте звернули бачну увагу на те, абы у всѣхъ Вашихъ вôддѣлахъ члены Р. Н. Союза зъ кôнцемъ Децембра выплатили свои належитости такъ, щобы не оставали довги на слѣдуючій рôкъ. Пôсля того буду видѣвъ якъ котрый зъ Васъ старае ся о свôй вôддѣлъ.

Зъ поважанемъ
С. Ядловскій,
голов. секретарь.

ПО МАРКИ НАРОДНЇ (з. за готôвку) пишѣть подъ адресою:

Narodnyj Fond
P. O Box 108:
Jersey City, N. J.

моні-ордеръ (чекъ) на марки яко жертвы на „Народный фондъ въ Америцѣ“ выписуйте на имя касіера: John Glowa, Excelsior, Pa., и посылайте на адресу на Narodnyj Fond, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

Хто есть щирымъ Русиномъ, нехай покаже дѣломъ!

О. Ник. Пôдгорецкій,
секр. Народ. Фонду.

НОВИНКИ.

— ЗЪ достовѣрного жерела довѣдуемось, що о. А. Годобай гр. к. візитаторъ выѣздить слѣдуючого мѣсяця до Риму, щобы особисто зложити справоздане зъ своеи дотеперѣшнои дѣяльности — та що тамъ правдоподôбно зôстане высвяченый на епископа. Чоловѣкъ добре поінформованый въ сихъ справахъ выразивъ ся, що американьскѝ гр. к. будуть мати епископа найдальше до пôвъ року.

— ЗЪ ОВЕРСТОНЪ, Ма. Канада пишуть намъ: „Дня 10 жовтня прибувъ тутъ Серафимъ зъ Макаріемъ погімъ удались до Стюартборнъ та хотѣли тамъ правити Богослужене. Тамошному священикови Л. Вѣльчиньскому наказавъ Серафимъ скликати людей, щобы на другій день (въ Недѣлю) о 5-ой рано посходились до церкви. Але о. А. Вѣльчиньскій не послухавъ сего а и самъ прийшовъ до церкви ажь коло девятои рано. Се такъ розсердило Серафима, що вôнъ заки сейчасъ казавъ людямъ выбрати собѣ другого на мѣсце о. А. В. а ему приказавъ больше правити. Але люде не послухали Серафима лишенъ обстали при о. А. Вѣльчиньскимъ и вôнъ править у тôй церкви дальше. Въ Стюартборнъ е велика кольонія православныхъ Буковинцѣвъ“.

Я. П.

— КОЛЬОНІЗАЦІЙНЫЙ агентъ C. W. Speers вернувъ недавно до Винипеґу зъ Riding Mountain, Манѣтоба, Канаба, куда вôнъ ѣздивъ оглядати нашихъ рускихъ фармерôвъ. Пôсля его справоздания 3000 рускихъ кольоністôвъ мають 4000 штукъ худобы, 1000 коней, и велику скôлькôсть заораной землѣ.

Урожаѣ сего року мали они добрѝ. C. W. Speers се тсй самъ кольонізаційный агентъ, що вôдносить ся прихильно до нашихъ людей и помагавъ имъ мукою, коли они були у бѣдѣ.

— ВЪ ВИНИПЕҐУ вôдбулась недавно судова розправа противъ Русина Липиньчука за се, що буцѣмъ то вôнъ знасилувавъ одну дѣвчину. Показалось однакъ, що се неправда и судъ его увôльнивъ.

— НА подвôрю повѣтовои вязницѣ въ Питсбурґъ, Па. повѣшено оногды Йосифа Коновицкого, котрый дня 7-го сѣчня с. р. убивъ свою жѣнку въ Майнерсвілъ, Па., про що мы свого часу доносили. Злочинець погибъ на шнурку ажь по 12. мінутахъ.

— КОЛО стації Сарджентъ, въ Огайо, наѣхавъ тягаровый поѣздъ на ручный вôзокъ зелѣзничій („гендкара‘) и убивъ трехъ роботникôвъ, котрѝ нимъ ѣхали до роботы. Катастрофа лучила ся пôдчасъ густои мраки.

— ВЖЕ выйшовъ „Календарь Комара“. Коштуе лишь 25 центôвъ а два разы бôльшій и цѣкавѣйшій якъ минувшими роками. Ордерувати впростъ въ редакціи Комара. (Диви оголошене на 7-ôй сторонѣ Свободы.)

— ИНДІЯНИНЪ зъ племени Піеґанôвъ убивъ въ охресности Винипеґъ, Ман. въ Канадѣ 7 осôбъ, а мѣжь ними и свою жѣнку. Индіянинъ упивъ ся „огняною водою“ або „вискою“, котру не знати звôдки дôставъ, и доверпивъ злочину по пяному. Власти пошукують теперь злочинця, котрый продавъ дикунови забороненого напою.

— КОРОЛЬ кишеньовыхъ злодѣѣвъ. Отто Генрі, котрый обôкравъ безлѣчь людей а мѣжь иншими и князя Валіи, теперѣшного анґлійского короля, попавъ ся таки въ руки справедливости. Недавно арештовано его въ Юрбена, О. за крадѣжь 5000 долярôвъ, якѝ пôдчасъ ярмарку вытягнувъ зъ кишенѣ одному фармерови, и засуджено на 5-лѣтну вязницю. Сими днями злодѣй почавъ вôдсиджувати свою кару. Въ Лондонѣ звѣсный вôнъ бувъ пôдъ именемъ „російского графа“, та найспосôбнѣйшѝ детективы не могли его тамъ зловити при „роботѣ“ коло людскихъ кишеньокъ. Ажъ ту впавъ въ ямку. Злодюга числить теперь 71 лѣтъ; до вязницѣ прійшовъ одягненый пôсля найновѣйшои моды.

— БѢЛЇ жителѣ мѣста Oswego, N. Y. можуть справдѣ нарѣкати, що тамошнѝ мурины множать ся неначе мыши. Мулятка, Дайна Вашинґтонъ, породила тамъ оногды четверо дѣтей наразъ — двохъ хлопчикôвъ и двое дѣвчатъ. Чудне въ тôмъ е се, що дѣти, хочь вôдъ однои матери, не суть однои расы. Хлопцѣ суть бѣлѝ и належать имовѣрно до кавказкои расы, а дѣвчата чорнѝ зъ вовнистымъ волосемъ — муринки чистои крови. — Мати не вмѣе выяснити сего явища. Хочь она сама е муляткою, говорить, що еи родичѣ були муринами, обое чорнѝ якъ смола.

Передъ двома роками Дайна породила близнята.

— ЗАБУВЪ, що обжирство е головнымъ грѣхомъ... Оденъ Мадяръ зъ Береґшазу заложивъ ся оногды въ Темешварѣ (на Угорщинѣ) що зъѣстьноразъ 3 фунты солонины, 10 паръ ковбасъ зъ хрѣномъ и 10 фунтôвъ хлѣба. Все те зъѣвъ дѣйсно, але коли проковтнувъ послѣдный кусень, занедужавъ нагло, а въ кôлька мінутъ опôсля померъ середъ страшныхъ мукъ. Обжирство ему не выйшло на пожитокъ.

— ЗЪ Mt. Carmel, Pa. Школа вже выбудована. Є се великій будинокъ 66 стôпъ довгій а 31 стôпъ широкій. Въ сали е сцена на представленя а за сценою двѣ малѝ комнатки.

Дня 30. Новембра и 1 Дец. показували въ тутешнôй церкви свѣтлянѝ порушаючѝ ся образы, що представляли жите и смерть Исуса Христа. Народа зôбрало ся богато а доходъ призначеный на внутрѣшне прикрашене школы.

— ВЕЛИКЕ нещасте лучило ся въ Пайнъ Риверъ, Ман. Канада. Павло Кравчукъ поѣхавъ 14 Новембра до стору и узявъ зъ собою пушку. Коли вернувъ зô стору 12-лѣтный его братъ взявъ пушку у руки и прострѣливъ ему лице. Выстрѣлъ вôдорвавъ Павлови спôдну щоку и половину языка. Єго вôдвезено до шпиталю, але хто знае чи выйде.

Я. Цюникъ.

— ЗА грѣхи родичѣвъ покутують дѣти.... Оденъ зъ вѣденьскихъ лѣкарѣвъ въ часѣ побуту въ Абазіи одержавъ въ дарунку молодого шакаля и вытресувавъ его такъ що шакаль ходивъ за нимъ якъ песъ и було бъ все добре, якбы не якійсь вѣденьскій природописець. Вôнъ пôзнавъ шакаля и донѣсъ про се поліціи, а поліція приказала шакаля убити. Лѣкарь змилосердивъ ся надъ бѣднымъ звѣрюкомъ и передавъ его до шенбруньского парку, де помѣщено его въ клѣтцѣ. Такъ отже шакаль, хочь самъ е „цивілізованый“, мусить теперь покутувати за грѣхи своихъ дикихъ родичѣвъ.

— ЖЕНЩИНА воліе не жити чимъ втратити красу. Панѣ Л. В. Бріненъ, славна красавиця, яка належала до найлѣпшихъ товарискихъ кругôвъ въ Денверъ, Коло. вôдобрала собѣ жите въ однôмъ зъ чікаґовскихъ готелѣвъ при помочи хльороформу. Передъ чотирма роками уходила она за найкрасшу въ Денверъ, та недавно втратила здоровле и по тôй причинѣ почала швидко вянути и поганѣти. Удала ся навѣть до специялисты, „доктора красы“, въ Чікаґо, а коли и сей не помагавъ нѣчого, вôдобрала собѣ жите, полишаючи для своякôвъ карточку такого змѣсту: „Волѣю не жити, чимъ бути бридкимъ страховищемъ, на котре нѣхто не дивить ся“.

— КУДА еще не вербують нашихъ людей? Є ихъ повно въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, Бразиліи, Арґентинѣ, на гавайскихъ островахъ, въ Азіи, а теперь приходить черга на полудневу Африку. Зъ Ярослава въ Галичинѣ доносять, що въ тамошныхъ сторонахъ вештають ся помѣжь нарôдъ якѝ-сь пôдозрѣлѝ людцѣ, мнимо высланники анґлійского правительства, та вербують людей до Трансвалю. Розказують они, що въ Африцѣ може два міліоны людей найти добрѝ зарôбки и набути за пôвъ дармо богато землѣ. Легковѣрныхъ, розумѣ ся найшло ся чимало, якъ звычайно мѣжь нашими людьми. Теперь и Африка увидить нашу нужду.

— ОГОНЬ знищивъ въ Гибяхъ, липтавскои стол. на Угорщинѣ, 42 господарствъ разомъ зъ припасами збôжа и пашѣ. Причиною пожежѣ бувъ пôдпалъ. Шкода выносить 50 тысячь коронъ.

— ТОРГОВЛЯ Сп. Державъ зъ Мексикомъ, якъ выходить зô звѣту торговельного департаменту, росте и змагае ся дуже скоро. Минувшого року выслано изъ Сп. Державъ до Мексико товарôвъ за 42 міліонôвъ 202 тысячь 106 долярôвъ, а привезено звôдти за 41 міл. 313 тыс. долярôвъ.

Помылилась.

Панѣ Армстронґъ прибѣгла на зелѣзничій дворець, задыхана и змучена, а увидѣвши готовый поѣздъ до вôдъѣзду, сѣла до него и поѣхала. Не пытала и не радилась нѣкого. Ажь коли кондукторъ збиравъ „тікеты“ пôзнала свою похибку и була спонукана высѣсти на слѣдуючôй стації. Бѣдна женщина мусѣла довгѝ годины ждати на вôдлюднôй стації, майже цѣлу нôчь намучилась и намерзла, заки надôйшовъ еи поѣздъ. Не е се одинокій случай, де люде терплять наслѣдкомъ необачности. Вмѣсто Тринера Американьского Еликсиру Гôркого Вина, найлѣпшого очищувача крови и жолудкового кордіялу, пють лихѝ фальсифікаты, а замѣсть ити дорогою, яка веде до здоровля, летять на манôвцѣ до прямо противнои цѣли. Тринера Гôрке Вино, якъ его загально зовуть, складае ся зъ чистого соку калифорнѣйского винограду та добôрныхъ зель и дѣлае швидко противъ всѣмъ недугамъ жолудка и крови. Для блѣдыхъ, слабовитыхъ женщинъ е цѣннымъ лѣкомъ, бо пôдкрѣпляе жолудокъ, щобы мôгъ прійматй и травити поживу, тай перемѣняти еи въ обильну червону кровь.

На продажь у всѣхъ аптикахъ або у фабриканта: Jos. Triner. 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Pilsen Str.

— **Вп. Членамъ** товариства »Зорѣ« въ New York-у подаю свою сталу адресу.

G. Pidsadoczny,
Box, 19, Jersey City, N. J.

НА РÔЧНÔМЪ МІТИНҐУ бр. св. О. Николая въ Пасеікъ, Н. Дж. выбрано новый урядъ и ухвалено, щобы кождый членъ явивъ ся на латиньскій Christmas въ Церкви на 3 улицю на патрональну Службу Божу пôдъ карою 3 долярôвъ. По службѣ буде въ гали пôдъ церквою дуже важный мітинґъ.

К. Здзеба, предс. — Д. Кидсь, секр.

Звôдки бере земля тепло?

Земля мае вправдѣ въ своимъ нутрѣ велику скôлькôсть тепла, однакъ на поверхни землѣ користаемо зъ нього мало. Воно выдобуваєть ся зъ нутра дуже повôльно и въ малôй скôльчости. А прецѣнь тепло е першимъ условемъ всякого житя на земли чи то звѣрячого чи то ростинного. Безъ тепла примѣромъ не малибъ мы анѣ воды анѣ дощу; всьо булобъ величезною кригою леду. Слабымъ образомъ того стану, якій бы запанувавъ на всѣй земли, еслибъ не було великого огнища, зъ якого пливе тепло та жите — се е сонця — е пôдбѣгуновй околицѣ. Тамъ лютуе вѣчна зима, нема тамъ майже нѣякои ростины, а зô звѣрятъ живе тамъ хиба бѣлый медведь та ренъ.

Якъ же та благодать — то тепло сонця достае ся на землю та якъ воно роздѣляеть ся на рôжнй околицѣ? На се вôдповѣдь — черезъ промѣньоване. Знаемо, що сонце е дуже горяче та на мілоны миль вôддалене вôдъ землѣ. Мѣжъ землею а сонцемъ е порожнеча, въ якôй нема навѣть воздуха. То, що мы называемо атмосферою, кôнчить ся вже въ малôмъ вôдаленю вôдъ землѣ, бо звыжь 10 миль надъ поверхнею землѣ починаеть ся вже порожнеча.

Якъ тепло сонця доходить до землѣ, се можемо собѣ въ приближеню ось такъ з'образити: Коли станемо коло горячои печѣ або зближимо ся до розôгрѣтого желѣзка, котрымъ прасуеть ся бѣле, або якъ станемо въ горяче полудне при вôкнѣ, черезъ котре падуть лучѣ сонця до кôмнаты, то дознаемо чутя тепла — тепло промѣнюе на насъ. Однакъ выстарчить заслонитись долонею або аркушомъ паперу, щобы то промѣньоване повздержати. Колижь ту заслону усунемо, тосаме наступить. Той способъ вымѣны тепла называемо промѣньованемъ, себто выражаемо тимъ словомъ, що тепло розходить ся по простыхъ лініяхъ — лучахъ.

Тепло розходить ся въ лучахъ (промѣнюе) найсвôбôднѣйше въ порожнôмъ просторѣ, то е въ такôмъ, въ котрôмъ нема навѣть воздуха. А такій саме просторъ находить ся мѣжъ землею а сонцемъ; тепло отжежь сонця доходить ажь до границѣ земскои атмосферы безъ найменшои перешкоды и безъ ослабленя. Однакъ и деякй тѣла не спиняють тепла въ його дорозѣ; такъ пр. сухій воздухъ пропускае лучѣ тепла майже такъ свобôдно, якъ порожнеча. Сонце грѣе черезъ шклянй шибы до кôмнаты такъ добре якъ и черезъ отворене вôкно. Але е й такй тѣла, котрй цѣлкомъ повздержують бѣгъ лучѣвъ тепла. Такъ пр. черезъ желѣзну бляху тепло не переходить. Въ першôй хвили здавалобъ ся. що воно такъ не е, божь прецѣнь дверцѣ въ печи, зробленй зъ желѣза, сильно промѣнюють тепло. Так! але вони высылають въ лучахъ свое тепло, бо е горячй, а вздержують безпосередно промѣньоване розжареного вугля зъ печи. А дверцѣ желѣзнй саме длятого е горячй, що вони належать до тихъ тѣлъ, котрй повздержують (поглощують) тепло и тому огрѣвають ся самй. Сухій воздухъ, котрый свобôдно перепускае тепло лучисте, тимъ тепломъ цѣлкомъ не огрѣваеть ся.

Тимъ то примѣромъ выясняемо, що у насъ зима бувае деколи довга и маемо морозы еще при кôнци марця. Сонце зачеркуе вже досить великій лукъ на небозводѣ и добре пригрѣвае мимо кôлькохъ степенѣвъ морозу въ воздусѣ. На сонци розмерзаеть ся земля дуже скоро, а въ тѣни творить ся ледъ. Лишь сухій воздухъ перепускае цѣлкомъ свобôдно тепло лучисте а самъ не огрѣваеть ся при тôмъ. Вогкій воздухъ перепускае тепло далеко гôрше, але за те самъ огрѣваеть ся пôдъ вливомъ поглощеного тепла.

Коли зберемо коротко повысше сказане, то доходимо до такого высновку: тепло сонѣшне розходить ся въ простыхъ лініяхъ-лучахъ; е тѣла якъ пр. сухій воздухъ, що перепускають то тепло свобôдно, а другй якъ пр. желѣзо або вогкій воздухъ поглощують частину зъ того тепла.

Сонце высылае тепло рôжного рода. Шкло пр. зъ тихъ складникôвъ сонѣшного тепла задержуе лучѣ, котрй называемо темными, а перепускае лучѣ свѣтячй. Те свойство шкла выкористовують огородники и господарѣ, що управляють тютюнъ, закладаючи инспекты (подрѣ), въ котрыхъ плекають ростины чутливѣйшй на студѣнь. Лучѣ сонця переходять черезъ шклянй шибы и огрѣвають землю; але лучѣ, якй высылае знову огрѣта земля не можуть втечи зъ инспекту, бо шкло не пропускае темныхъ лучѣвъ. Такъ отже тепло сонѣшне огрѣвае предметы на земли та саму землю. Предметы однакъ не задержують въ собѣ того тепла разъ на все. Противно вони тратять його або — якъ мы говоримо — остуджують ся. Рôжнй тѣла заховують ся пôдъ тимъ зглядомъ рôжно; одни швидко огрѣвають ся але и скоро остуджують ся, другй противно.

Те саме дѣеть ся и зъ землею. И земля то огрѣваеть ся то остуджуеть ся. Одна повкуля землѣ е все пôдъ вливомъ дѣланя сонѣшныхъ лучѣвъ, а друга знаходить ся въ тѣни. Перша огрѣваеть ся вôдъ лучѣвъ сонѣшныхъ, друга вôдвернена вôдъ сонця, высылае властне тепло въ внѣ и остуджуеть ся. Въ мѣру того, якъ земля обертаеть ся около своеи оси, що разъ то новй части еи поверхнѣ вступають въ лучѣ сонця, а въ иньшихъ знова пануе нôчь. Въ день отжежь земля огрѣваеть ся, а въ ночи стигне, высылаючи властне тепло въ окруженє. Земля промѣнюе вправдѣ и въ день свое тепло, але та страта тепла е меньша вôдъ тепла, якого еи достарчае сонце. Длятого якразъ температура росте, вôдъ всходу сонця почавши, ажь до 2-гои або 3-тои годины зъ полудня, а надъ вечѣръ знова малѣе; черезъ цѣлу нôчь земля наглядно стигне ажь до сходу сонця. Подôбно на веснѣ и въ лѣтѣ, коли сонце зачеркуе великій лукъ на небозводѣ, въ наслѣдокъ чого дни суть довгй, зискъ тепла въ день перевысшае страту нôчну и температура росте.

Сли сонце зачеркуе меньшій лукъ — якъ то бувае въ осени та въ зимѣ — то огрѣвае далеко слабше нѣжъ тодѣ, коли стоить высоко. Въ першôмъ случаю, т. е. коли сонце взносить ся не высоко понадъ поземъ, лучѣ його падуть на землю скôсно, роздѣлюють ся на великій просторъ и вôдбувають довгу дорогу середъ атмосферы а особливо середъ еи низшихъ и вогкихъ верстовъ, котрй задержують значну часть тепла. Проте не дивно, що въ зимѣ маемо такъ низьку температуру. Въ околицяхъ зворотниковыхъ т. е. недалеко вôдъ рôвника землѣ, сонце стоить всегда дуже высоко а деколи свѣтить навѣть впростъ надъ головами. Середъ такихъ условинъ дѣлане сонця е найзначнѣйше, а въ наслѣдокъ того, околицѣ тй е найтеплѣйшй на земли. Нема тамъ тяжкои зимы зъ морозами та снѣгами, ростины розвиваютъ ся цѣлый рôкъ, а буйнѣйшои краины понадъ тй стороны нема въ жадной иньшôй части землѣ.

Зъ „Поступу". Н. Д.

Рефератъ

въ справахъ церковныхъ

выголошеный на вѣчу въ Йонкерсъ, О. Ал. Улицкимъ.

(Дальше.)

„Всѣ будемо одно значити" — отже если такъ, если будемо значити одно, т. е. одно, рôвне право мати — въ такôмъ разѣ такъ само якъ вѣрнй латиньского обряда, такъ само и вѣрнй руского обряду мають право мати своихъ епископôвъ, свого обряду, отже латиньскй латиньского а рускй руского. Взявши отже се на увагу не можна сказати що сей канонъ мае таке значѣне, що тамъ де суть епископы латиньскй, Русинамъ не можна мати своихъ епископôвъ рускихъ, отже и Русинамъ американьскимъ не можна мати своихъ епископôвъ, бо тамъ е латиньскй — лишень, що вѣрнй того самого обряду не можуть мати въ тôй самôй діецезіи рôвныхъ собѣ настоятелѣвъ — лишень всѣ мають мати одного настоятеля, одного епископа, але вѣрнй обряду руского могуть мати настоятеля свого, епископа руского. За такимъ толкованемъ сего „канона" промовляють ще дальшй слова згаданого застереженя Рускихъ Епископôвъ въ имени всего Руского народу. Тамъ каже ся дальше такъ: „всѣ будемо одно значити, пôдъ пôдлягпостію одному тôлько святому Отцю, Папѣ римскому." Отже Русины застерегли собѣ и св. Отецъ забезпечивъ имъ тое, що будуть пôдлягати одному тôлько св. Отцю, Папѣ римскому — а жаднымъ біскупамъ латиньскимъ. — Такъ отже хоть якъ звычайно небезпечнымъ буває для противника выстрѣлъ зъ „канона" — намъ однакъ сей выстрѣлъ ворогôвъ зовсѣмъ не шкôдливый, вôнъ въ насъ не трафляе, бо до насъ не вôдносить ся. Вôльно отже Русинамъ въ Америцѣ не тôлько домагати ся, але и достати и мати своихъ рускихъ Епископôвъ — каноны церковнй тому не противлять ся!

Та надто Рускй Епископы въ Америцѣ и спеціяльно въ Станахъ Сполученыхъ суть доконче и въ найскорше потрѣбнй. Домагае ся сего невôдрадне положене и сумнй вôдносины, якй не вôдъ нынѣ запанували въ рускôй американьскôй Церквѣ а именно въ Станахъ З'єдиненыхъ.

Приглянемо ся имъ бодай хоть трохи.

Зъ початку еміґраціи Русинôвъ до З'єдиненыхъ Станôвъ Америки такъ було, що тй Русины що сюды прибули оставали въ справахъ церковныхъ и дальше пôдъ властію своихъ старокраевыхъ рускихъ Епископôвъ — взглядно Галицко Митрополита и звôдтамъ дôставали своихъ священикôвъ, котрй такъ само належали до своихъ Епископôвъ.

Тое однакъ не подобало ся тымъ, що дуже пильнують „канонôвъ" а що на добавокъ деякй рускй жонатй священики идучи въ Америку не потопили своихъ жѣнокъ въ мори ино привезли ихъ зъ собою ажь сюды, то тй сторожѣ церковного права, постарали ся, що вже въ якихъ 5 лѣтъ опосля въ роцѣ 1890 выдала св. Конґреґація для розширеня вѣры, або такъ звана коротко Propaganda, розпорядженѣе до нашихъ Епископôвъ, въ котрôмъ приказала: 1) вôдкликати зъ Америки священикôвъ жонатыхъ а на будуче посылати лишень безженныхъ — а надто 2) що вôдъ сего часу рускй священики въ Америцѣ мають пôдлягати також и мѣсцевымъ епископамъ латиньскимъ. Тое розпорядженѣе потвердила вôдтакъ Propaganda новымъ въ роцѣ 1892, пересилаючи его на руки кард. Gibbons-а латъ. архіепископа въ Baltimore. Стало отже быть, що рускимъ священикамъ жонатымъ въ З'єдиненыхъ Станахъ бути не можна а надто що тй священики достали ще нового настоятеля, такъ що вôдъ теперь мали належати и пôдъ свого краевого и пôдъ лат. американьского Епископа.

Та вже въ два роки пôзнѣйше за стараньемъ лат. амер. епископства выдала та „свята" Propaganda для Русинôвъ американьскихъ ще „файнѣйше право". Ото розпорядженемъ въ 12 Апрѣля 1894. Заряджено 1) що на будуче не вôльно прийти до Америки жадному рускому священикови доки не достане на тое позволене черезъ Propagand-у вôдъ того лат. амер. Епископа въ котрого діецезіи хоче бути а надто 2) що той священикъ а зъ нимъ розумѣе ся и вѣрнй не може належати також и пôдъ свого Епископа старокраевого, руского, лишень мае цѣлкомъ належати тôлько пôдъ амер. Епископа латиньского, такъ що якъ буде ѣхавъ до Америки то мае взяти зъ собою вôдъ руского Епископа письмо, що пôдъ него бôльше не належить. Таке письмо называе ся по латиньски „Litterae dimissoriae." А 3) постановлено еще, що рускимъ священикамъ тутки не вôльно зберати жадныхъ складокъ хотьбы навѣть и вôдъ своихъ людей, хотьбы навѣть и на Церковь если лат. Епископъ на се не позволить!....

Такъ отже коли Русины приступали до Уніѣ, престолъ римскій забезпечивъ имъ рôвне право зъ церковю латиньскою и задержане всѣхъ своихъ вôдрубныхъ звычаѣвъ и правъ, а коли тй Русины уніяты прогнанй зъ рôдного краю бѣдою и нуждою опинили ся въ Америцѣ въ числѣ около ½ мiлiона — зъ того самого Риму постановлено для нихъ такй права, що пôсля нихъ теперь якъ сказано:

а) Русинамъ въ Америцѣ не вôльно мати священикôвъ жонатыхъ;

б) священикамъ рускимъ не вôльно приходити до Америки, если сего не бажають амер. Епископы латиньскй;

в) що Русины тутки мають пôдлягати цѣлкомъ Епископамъ латиньскимъ.

Такими правами подоптано тутки цѣлкомъ права нашои рускои Церкви, хоть заґарантованй намъ при принятю Уніѣ! Пôсля нашого церковного права вôльно Русинамъ мати священикôвъ жонатыхъ и пôдлягати своимъ священикамъ и своимъ Епископамъ а не чужимъ, латиньскимъ.

Та погляньмо чому американьскій Епископатъ постаравъ ся о такй права для насъ? Чи може справдѣ для того, що того домагае ся право Церкви католицкои? Нѣ, се вже выказалисьмо высше. Чи може зъ великои печаливости о насъ и для нашого добра? Такожь нѣ и то дуже нѣ! Постаравъ ся о се 1) для свого еґоизму, для низьк[ого] бизнесу; 2) для затѣй лат[и]нізацiйныхъ. Запитаете м[ене] же де суть доказы? А о[тъ] Вамъ! Зачнемъ вôдъ [пе]ршого. Корыстаючи зъ [того] права, що Русины на[ле]жать пôдъ нихъ, пôдъ л[ат.] Епископôвъ, та що рускі[мъ] священикамъ не вôл[ьно] сюды приходити безъ и[хъ] дозволу и може прабу[ть] ажь якъ сего зажадае [че]резъ Propagand-у лат. е[пи]скопъ, тй латиньскй Е[пи]скопы въ Станахъ З'єди[не]ныхъ до сего часу самй [не] спровадили анѣ одного р[у]ского священика для с[во]ихъ рускихъ вѣрныхъ. [Ко]трй сюды прийшов[ши] самъ а и супротивъ [ихъ] що самй прийшли, тй л[ат.] Епископы вôдносять ся [не] охотно а неразъ впрость [во]рожо. Наведемъ хоть до[къ] для примѣру. 1) Въ р[оцѣ] 1901 запросили Русины Woonsocket, R. I. о. Пôд[го]рецкого зъ Jersey City, J., щобы приѣхавъ ихъ сповѣдати, бо вже кôл[ька] лѣтъ не сповѣдали ся. Пôдгорецкій приѣхав[ъ въ] Мартѣ тогожь 1901 ро[ку] Woonsocket, и просив[ъ мѣ]сцевого пароха францу[зь]кого, щобы позволивъ ему [въ] его костелѣ выслухати сповѣди тамошныхъ Ру[си]нôвъ и вôдправити Слу[жбу] Божу. Парохъ заявивъ, позволить, если згодить ся на се его епископъ зъ [Bos]ton-у. О. Пôдгорецкій [по]ѣхавъ самъ до Boston-у просивъ о позволене. И [от]гадаете, чи позволивъ [епи]скопъ? Нѣ! Сказавъ щ[о] жадныхъ рускихъ [нема] въ своѣй діецезіи не [тре]ба вôнъ вже мае въ [своѣй] катедрѣ попа польск[ого]. Якъ Русины хочуть [спо]вѣдати ся, то могуть [спо]вѣдати ся у него! Але [сказавъ] сказавъ того, що сей [попъ] польскій то латиньскій бряду... Но Русины [не хо]ть значи не хотѣли та[ко]го сповѣдати ся и о. [Пôд]горецкій мусѣвъ сповѣ[дати] сихъ людей и мати [для] нихъ Службу Божу въ [при]ватномъ домѣ!

2) Коли тойсамъ о. [Пôд]горецкій попросивъ [...] до свого нѣбыто епис[копа] въ Newark-у Wigger[-а] просивъ щобы дав[ъ] такъ званй „facultates", е. власть сповняти фун[кціи] духовнй для своихъ [ру]скихъ Русинôвъ, сей [не] давъ му ихъ на писм[о] то таки другомъ, — [въ] тôмъ письмѣ застер[ѣгъ] що вôльно му буде к[...] ти але вже миропом[азаня] то нѣ, хоть у насъ [есть] поконь-вѣку право ц[ер]ковне, пôсля котрого [вôль]но рускій священикамъ [не] лишень крестити а[ле и мир]ропомазувати. Се [...] ось маете, подивѣть [ся що] нись не помогло пр[ошенѣ] не, уперъ ся и та[къ не] позволивъ! Въ такій [спо]сôбъ застерѣгъ собѣ, [що] Русины крещенй а не[ми]ропомазуванй, мусѣ[ли] колись приймати [св.] миропомазаня таки [вôдъ] него самого, Епископ[а ла]тиньского, въ обряд[ѣ ла]тиньскôмъ! — И пож[...] робити о. Пôдгоре[цкій] пôдчинитися сему [...]

… рускѣ дѣти безъ св. миропомазаня? Нѣ! опираючись на звычаю нашои Церкви одобреномъ черезъ самыхъ-же Паповъ римскихъ миропомазувавъ и миропомазуе до нынѣ и безъ позволеня епископского все рускѣ дѣти. Що позволивъ самъ Папа не мае права заказувати епископъ!... хотьбы навѣть латиньскій въ самômъ New-York-у!

(Конець буде).

ДОПИСИ.

Зъ Лемковщины.

Жѣнка покинула мужа.

Оденъ рôкъ и пôвъ жила зъ своимъ мужомъ, пôзнѣйше задля тяжкои роботы покинула свою господарку и пôйшла въ службу до Жида ажь за Ясло. Она е родомъ зъ Волѣ Цекельской, повѣтъ Ясло и вôддала ся за Стеф. Телявского до роздѣля. По недовгôмъ часѣ сприкрило ся ей робити въ своимъ господарствѣ, кинула свое и пôшла у наймы до Жидôвъ, (у ей жа господарка е немала). ...дичѣвъ мае у Воли, але прогнали еи то пôшла ажь за Ясло, а тамъ певно легша робота якъ дома...

Прижѣнивъ ся до вдовои.

О одного чоловѣка буде ...енше въ Америцѣ. Въ Новембри пустивъ ся оденъ господарь зъ Вапенного до Америки та зробивъ велику утѣху для своеи жены Юстины, бо лишивъ ѣ въ рѣку тысячь шѣсть сто коронъ (1.600.) а самъ ѣде въ Америку заробити ще больше.

„Бувай здорова, жено моя“. Дали собѣ и бузяка а наказуючи еи, щобы грошѣ були въ своимъ порядку, ѣде мôй Данько на заробокъ въ Америку. Жѣнка утѣшена, що грошѣ будуть, дѣти также возрадѣли — добре, що вôтчимъ пôшовъ!... Але недовго тѣшила ся Юстина, бо мужь заѣхавъ до Заґорянъ а зъ Заґорянъ вертае назадъ до дому, и больше вже не поѣде до Америки.

Фальшива присяга.

Юстина Пр. жена Мих. Пр. зъ Боднарки присягала фальшиво противъ своему брату и по присязѣ недовга померла непородивши дитины; зъ тягаромъ умерла. Найже се буде примѣромъ для другихъ, щобы варували ся фальшивои присяги.

Якъ дороге збôже!

Пшениця 4 кор., жито 3 кор. и 20 гелерôвъ, кукуруза 2 кор. 80 гел. чверть; крупы ягляні 6 кор; овесъ .. кор.; картоплѣ 1 кор. 20 гел.; копа капусты 2 кор. .0 гел. Часъ теперь вогкій, перелѣтуе часами снѣгъ; родины заказують ся доволі красні. Ярмарки мають бути отворені зъ початкомъ посту Рôздвяного.

Гдещо о школѣ.

Ту коло насъ учили давнѣйше професоры, а минувшихъ пару роковъ нѣякихъ учителѣвъ не було задля браку професорôвъ. Теперь до Мацины Великои надали професорку и до Вапенного професорку. Професорки учать на свôй ладъ, то небарзъ зъ того ґаздове и ґаздинѣ суть задоволені длятого, що ихъ дѣти учать ся перше писати а ажь пôзнѣйше читати. А професорки мають досыть за свое зачимъ на селѣ навчать дѣтей реґулôвъ: якъ ся мають заховувати въ школѣ и въ дома, якъ въ церкви и на дорозѣ изъ церкви домôвъ. Много то треба трудôвъ въ I. и II. клясѣ зачимъ дѣтей выучить реґулôвъ и харности. Але у насъ Русинôвъ то ще яко-тако, але по польскихъ селахъ якъ дѣти идуть до школы або изъ школы а най бы тамтуды переходивъ Русинъ въ своѣй рускôй сукманѣ то его заразъ камѣнемъ обкидають. Або Жидъ если ся трафить на дорозѣ то буде мавъ за свое.

Въ Ґорлицяхъ будуть теперь будовати ґімназіяльну школу, котрои тамъ до того часу не було.

Въ селѣ Лепинькахъ повѣсивъ ся Йосифъ Бенько (Józko Bieniek.) Мавъ 60 лѣтъ, его жена була піячка и докучлива. Юзко бувъ присташъ, то жѣнка носила капелюхъ на головѣ, а дѣти мали таке выховане, що немали вôтця за вôтця и зъ того повѣсивъ ся.

Жичливость.

Отець сынови: „А най го тамъ въ Америцѣ пер.... розстрѣлять на дрôбнѣ куски! Што вôнъ мѣ наробивъ! Розказавъ дôмъ будовати на паньску моду а самъ пôшовъ въ Америку“. Я питаюсь его: „та чогожь сынови такъ жичите? „А, чоловѣче! та видишь што ту роботы. Та розказавъ дôмъ будовати на свôй ладъ, а самъ пôшовъ въ Америку, а я ту такъ нуждую и грошѣ вшитки якѣ маю на то выдамъ“. Я кажу: „та будете мати дôмъ порядный а може и сынъ прийде та буде мавъ дôмъ готовый, а грошей най пришле на што треба“. Снѣгъ сыпле якъ зъ мѣха а старый бѣдачиско возить глину та наточуе въ хатѣ.

Муляръ робить коло пеца та комина, столяръ коло вôконъ та дверей, абы скорше було готове помешкане на зиму. Клятьбы безъ границь, але и старый отець мае досъ за свое. Треба ему признати, що и для него старого за богато трудôвъ.

Андрѣй Пижъ.

Зъ Yonkers, N. Y.

Не хотѣвъ я вôдповѣдати ґаспадіну Чичилови на его допись въ Н. казетѣ, але люде до того мя присилували, щобы конечно вôдповѣсти. Называе мене Полякомъ а не може менѣ того доказати. Чи я Полякъ длятого, що я зô всхôдной Галичины, а Ч. зъ захôдной? Ч. мя не крестивъ анѣ не бувъ кумомъ при крестѣ, звôдкижь може твердити, що я Полякъ? Єсли бы якійсь поважнѣйшій чоловѣкъ зажадавъ вôдъ мене метрики, то мôгъ быв ему сейчасъ предложити, але такимъ якъ Ч. нема потребы, тымъ больше, що зъ нимъ не хочу мати ничь вспôльного. Неправдою есть, що менѣ и моимъ товаришамъ бувъ забороненый вступъ до Бурсы. Я самъ не хотѣвъ ити до Бурсы въ часѣ науки, абы не перешкаджати въ науцѣ. Каже, що Духи суть Поляками. Фактомъ есть, що отець ихъ есть въ захôдной Галичинѣ вахмайстромъ при жандармеріи и можливо, що ему такъ выпало, що вôнъ мусѣвъ охрестити дѣти въ костелѣ, бо руского священика нема на мѣсци. Але если бы вôнъ мавъ больше чутя до народности польскои чимъ до рускои, то бы бувъ давъ дѣти до польскои Бурсы, котра о много больша вôдъ рускои. Ч. называе мене и моихъ товаришѣвъ заробниками. Мушу ґ. Ч. припôмнути, що коли потребовавъ грошей на палюнку, то заразъ приходивъ до заробниковъ позичати — на вѣчне вôддане. Дуже дивно, що такѣ паны якъ Ч. мали зносины зъ заробниками. Чи може неправда ґ. Чичила, що я и мои камраты ставали часами коло вôкна, тôлько задля того, бо ґ. Ч. просивъ тютюну на папиросы. Далѣ закидае ґ. Ч., що я носивъ нафту до читальнѣ и замѣсть давати свѣтло головѣ дававъ свѣтло читальни. Може читавъ ґ. Ч. справоздане въ „Дѣлѣ“ зъ загальныхъ зборôвъ філіи и читальнѣ Просвѣты зъ 1903 року, що я бувъ выбраный господаремъ читальнѣ тай не носивемъ нафту за заплату, але зъ охоты и не я самъ, носили и другѣ, о тôмъ ґ. о. Ч. дуже добре знае. А чому ґ. Ч. не спôмнувъ о тôмъ, що якъ читальня справляла комерсъ для своихъ членôвъ то я яко заробникъ встыдавъ ся нести чвертôвку пива на плечи а ґ. Ч. яко ученикъ V клясы ґімназіяльнои таскавъ чвертôвку якъ б...ръ и то въ бѣлый день. Чому ґ. Ч. о тôмъ не споминае? Дуже добре брехати на другихъ а особливо въ Америцѣ. Тутъ нѣхто не бачивъ, анѣ не знае Ч. поступкôвъ. Другихъ называе атеистами, а за себе анѣ муркне. А щобы ся приподобати цареславнымъ и стати попомъ, обрѣхуе людей и то есть щирорусскій патрійотъ! Але то не дивниця. Каже народна пословиця „хто кому хлѣба то той ему каменя“. При кôнци можу тôлько сказати, що Украинцѣ мали больше довѣря до Пелехатенька чимъ до ґ. Ч., бо бачили въ Ч. вже зъ початку, що ґ. Ч. мае закажену кровь московщиною и есть донощикомъ якъ се теперь самъ найлѣпше показавъ.

Мартинъ Пелехъ.

Зъ Болтиморъ, Мд.

Єсть тутъ оденъ чоловѣкъ родомъ зъ Гайворонки (Галичина) зве ся П. П. Приѣхавъ минувшого року до Америки и робить въ желѣзнôй фабрицѣ — а такъ ся спольщивъ, що перемѣняе собѣ имя на Феликса або Зиґмунта и не каже що вôнъ Русинъ, але що вôнъ зъ Ruskiej Polski. Разъ приѣхали до него краяны зъ краю, то навить зъ ними не хотѣвъ говорити по руски, бо каже, що руска бесѣда некрасна. Є тутъ и другій такій самъ перекинчикъ, але про сего не пишу, може ще ся поправить.

И. К. краянъ.

Зъ Rostern, Канада.

(Царославный батюшка ошукавъ Русинôвъ).

Новембра 10 чи 11-го до моеи господы зайшли 3 Русины и я ихъ звавъ вечеряти. Вони ѣздили въ Rosthern муку купувати. Имена цихъ Русинôвъ суть: Василь Пескверець, Иванъ Тымякъ и Петро Кинашъ. Sect. 22, Tp. 43, Range 11, W. 3d Merid. Жили вони 8 рокôвъ коло Едмонтону. Вони казали менѣ, що священикъ Яковъ Курчиньскій, що мешкавъ 5 роковъ въ Аласцѣ а потôмъ проживъ 2 зимы и 1 лѣто коло Едмонту, зъ Канады перебравъ ся въ Росію и мешкае теперь въ Херсоньскôй ґуберніи, де мае парафію. Вôнъ сихъ фармерôвъ пригласивъ переѣхати въ Росію и казавъ имъ, що тамъ дають 50 десятинъ землѣ (акрôвъ 115) на чоловѣка и стôлькижь на хлопця и казавъ имъ де тôльки захочете тамъ получите землю. Вôнъ имъ читавъ цѣ речи зъ якоись державнои бумаги (паперу). Вонижь его хотѣли спитати и провѣрити чи правдивѣ его слова и хотѣли глянути на папѣрь. Вôнъ не давъ имъ и тôлько казавъ: „я священикъ и кажу вамъ це; а якъ вы не хочете вѣрити священику, то комужь тодѣ будете вѣрити?“ Пôпъ поѣхавъ напередъ а вони покинули Альберту у слѣдъ за нимъ на Покрова а на Михаила сѣли на шифъ зô своими фамиліями. У нихъ померло дорогою у одного чоловѣка 3 дѣтей, а у другого 1 дитина. Вони доѣхали до Одесы. Тамъ ихъ справили до шваґра того попа, що служить урядникомъ въ державнôмъ банку. Той шваґеръ попа казавъ имъ, що о. Яковъ ихъ обдуривъ и що вони такои землѣ якъ було имъ казано не получать. Вони поѣхали вôдтиль до Новоросійска, де встрѣли о. Якова Курчиньского, а той имъ казавъ, що вони могуть купити добру землю на Кавказѣ. Пôпъ направивъ ихъ до адвоката. Вони землѣ не купили, бо не мали за що. Вони побули мѣсяць въ Чорноморскôй ґуберніи, потôмъ вернулись въ Одесу и тамъ перемешкали 2 мѣсяцѣ. Тамъ вони ходили до Анґлійского конзуля. Вôнъ имъ радивъ, щобъ вони пôшли жалити ся до архіерея (російского бискупа), щобъ вôнъ ихъ порадивъ. Тôлько вони не схотѣли йти до архіерея, щобъ о. Якова не чернити. Вони пôдданства російского не взяли. Вернули ся весною сього 1903 року въ Винипеґъ, а пôдъ Успеніе взяли собѣ новѣ фармы на Заходъ вôдъ духоборского резерва 30 миль вôдъ Бателфордъ и 50 миль вôдъ Ростернъ, а и доси тамъ поселились зô своими фамиліями. Тамъ буде проходити зелѣзниця Канедіенъ Нортернъ. Вони кажуть, що мають землю далеко лѣпшу якъ пôдъ Едмонтономъ.

M. S.

До вѣдомости всѣмъ п. секретарамъ „Союза“!

О хорошѣ оригінальнѣ вôдзнаки для дѣтей Р. Н. Союза вже постаравъ ся, а такожь и о новѣ вôдзнаки для старшихъ. Кождый членъ до 3 мѣсяцѣвъ вôдъ часу вступленя мае мати вôдзнаку. Прошу всѣхъ п. секретарôвъ сейчасъ менѣ донести, скôлько вôдзнакъ для старшихъ а скôлько для дѣтей маю прислати кождому Вôддѣлови. Вôдзнаки для старшихъ мае ся все продавати по 85 цт., а вôдзнаки дитинячѣ по 25 ц. и то лишь за готôвку.

С. Ядловскій,
Гол. секретарь.

Читайте дѣти!

Въ Америцѣ маемо вже споре число рускихъ школъ. До кождои зъ тыхъ школъ ходить досыть много школярѣвъ, въ денекотрыхъ есть повызше 100 дѣтей. Сподѣемо ся, що всѣ рускѣ школярѣ учать ся добре, але „Свобода“ хотѣла бы знати, котрѣ дѣти учать ся найлѣпше. Щобы о тôмъ довѣдати ся „Свобода“ просить всѣхъ рускихъ школярикôвъ и школярки, щобы переписали власноручно стишокъ „Рôдна Мова“ (вôнъ знаходить ся на 13 сторонѣ въ читанцѣ призначенôй для другои клясы) и заслали его до редакціи „Свободы“ найдальше до 15-го Януара 1904 року. Хто найкрасше, найчистѣйше и безъ блудôвъ перепише сей стишокъ достане въ нагороду 3 доляры, хто другій зъ ряду перепише стишокъ сей найлѣпше — достане 2 доляры, а хто третый зъ ряду найлѣпше ся справить — достане одного доляра.

Кожда руска школярка або школяръ въ Сполученыхъ Державахъ и Канадѣ безъ взгляду на тое де мешкае и до якои школы ходить, нехай пришле намъ сей стишокъ, пôдпише свое имя и подасть свою адресу. Даемо Вамъ богато, часу тожь не лѣнуйте ся, але чимъ скорше присилай свои выробы а то на таку адресу:

SVOBODA,
Box 353 Scranton, Pa.

C. D.

До того часу надôслали намъ стишокъ „Рôдна мова“ школярѣ зъ Дербі, Конн., Шамокінъ, Па., Нортгемптонъ, Па., Питсбурґъ, Па., Лансфордъ, Па., Ню Йоркъ, Н. Й., Джерзи Сіти, Н. Й.

ЗАГАДКА.

Знайди укритого пса и два птахи.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly,
published every Thursday
at 209-211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two Dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16, 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ $2.00
До старого краю на рôкъ $2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року $1.00
До старого краю на пôвъ року ... $1.00

Оплачувати ґазету треба всегда въ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованыхъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаемо.

Хто хоче, щобы те, що напише, було друковане въ „Свободѣ“ въ Четверъ, мусить прислати рукопись до Скрентонъ найдальше въ Пятницю вечеръ.

Поодинокѣ числа „Свободы“ можна купити у:
A. Wasserman,
29. Clinton Str., New York, N. Y.

Заява.

Тому, що зъ многихъ сторôнъ мы одержали листы, въ котрыхъ нашѣ передовѣ люде радять намъ вôдложити наше вѣче, тому, що много нашихъ патріотôвъ не моглибы пріѣхати на 25. с. м., тому нашъ комітетъ ухваливъ згодити ся на се предложене и рѣшивъ скликати

Всенародне Вѣче до Олифантъ, Па., доперва на 22. февруара 1904.

Се подаемо до публичнои вѣдомости, надѣючи ся, що тымъ достойнѣйше зможемо за два мѣсяцѣ привитати нашихъ дорогихъ гостей. Будьте певнѣ, дорогѣ братя делеґаты, що зъ усеи силы подбаемо про усьо, щобы Васъ задоволити, щобысьте вынесли зъ Олифанту гарнѣ спомины!

Заразомъ просимо всѣхъ братôвъ зъ Олифанту и околицѣ, щобы прійшли на представлене театральне, котре

вôдбуде ся на Christmas 25 с. м.

въ нашôй рускôй школѣ.

Ану братя зô Скрентонъ, Плимонтъ и зъ всѣхъ околичныхъ плейзôвъ!

О год. 7 и пôвъ вечеромъ завитайте до насъ.

Будемо грати „**Страйкъ**“. Приходить въ тôй штучцѣ около 20 особъ. Є въ нѣй и жидъ, и жандармъ, и хлопцѣ школярѣ и страйкеры и дѣвчата и піякъ и сьпѣвы всѣлякѣ. Не пожалуйте пару центôвъ, а забавитесь знаменито.

Не забудьте, що то на Christmas — въ Олифантѣ — о год. 7 и пôвъ вечеромъ.

Комітетъ.

(89)

Листъ изъ старого краю.

Політичне положене.

Скôнчивъ ся галицькій и буковинській соймъ, а зачавъ ся вѣденьскій парляментъ...

Въ галицькôмъ соймѣ польська бôльшôсть змусила руськихъ послôвъ до звѣсной сецесіи, а благодати, якими обсипала Русинôвъ се: бюро посередництва працѣ, вôдкинене внесеня на заложене рускои ґімназіи, погребане выборчои реформы, несправедливый роздѣлъ запомогъ для тыхъ, що понесли шкоды вôдъ повеней и граду, несправедливый роздѣлъ буджету, якій все дае Захôднôй Галичинѣ и Полякамъ, а майже нѣчого Всхôднôй Галичинѣ и Русинамъ и т. д. и т. д.

Въ буковинськôмъ соймѣ также не лучше, лише що тамъ румуньсько-польська бôльшôсть утекла зъ сойму, не хотячи пристати на выборчу реформу та на иньшѣ користнѣ для народа законы, якихъ добивавъ ся усѣми силами „Вôльнодумный Союзъ“, зложеный зъ чотырохъ послôвъ руськихъ (Василько, Левицькій, Пігулякъ, Сатоцькій), зъ одного посла румуньського (Ончулъ) тай одного жидôвского (Штравхеръ).

А теперь зачавъ ся парляментъ. Великихъ надѣй на його здôбнôсть до працѣ покладати не можна, бо зъ одного боку трѣ чеськѣ партіи (молодочехи, старочехи та аґраріи) звязали ся разомъ, абы нѣ на крокъ не попустити Нѣмцямъ, а зъ другого боку деякѣ нѣмецкѣ партіи звязали ся такъ само разомъ, абы нѣ на волосъ не попустити Чехамъ.

Боротьба народностей забирае парляментови весь часъ, робить його неспосôбнымъ до нѣякои працѣ, а тымчасомъ прасовый законъ, справа убезпеченя робôтниковъ, реформа вôйськового закона карного и богато иньшихъ користнихъ для народа ждуть — не дождуть ся полагодженя. А крôмъ того націоналістична боротьба теперѣшныхъ партій не може навѣть довести до бажаного успѣху. Одинокою розвязкою питаня було бы подѣлене Австріи на національнѣ територіи, то значить, абы Русины, Поляки, Чехи и т. д. и т. д. — однымъ словомъ кожда нація становили окремый край, а стояли зъ собою въ звязи лише для своихъ спôльныхъ потребъ. Але такому перестроеви Австріи на ладъ Швайцаріи противлять ся рѣшучо Чехи и Поляки, зъ котрыхъ першѣ хотѣли бы въ своимъ краю панувати надъ Нѣмцями, а другѣ въ Галичинѣ надъ Русинами, а также Нѣмцѣ, котрѣ хотѣли бы, абы цѣла австрійська держава мала нѣмецкій характеръ.

Крôмъ того есть ще клопотôвъ зъ Угорщиною, котра хотѣла бы зовсѣмъ вôдôрвати ся вôдъ Австріи, а що се не есть въ интересѣ габсбурськои династіи, то робить ся Угорщинѣ зô шкодою для народôвъ Австріи рôжнѣ уступки, абы вона лишь не спричиняла клопоту династіи.

Середъ тыхъ усѣхъ справъ потребы руського народу уступають на остатный плянъ, а навѣть про нихъ мало хто думае. Галичину въ широкôмъ свѣтѣ майже всѣ уважають за польській край, а центральне правительство досить мае клопоту зъ Чехами тай Нѣмцями и радо пôдперае польську шляхту, котра сама въ Галичинѣ „робить порядокъ“, а за те служить вѣрно правительству въ його боротьбѣ зъ опозиціею. А руськихъ послôвъ такъ мало, що не въ силѣ змусити парляментъ, абы вôнъ близше занявъ ся Галичиною и потребами руського народа.

И нѣчо тутъ не поможе, доки мы самѣ своимъ рѣшучимъ поступованемъ, своею боротьбою не змусимо, абы нами заняли ся. А займуть ся нашими справами ажъ тодѣ, коли побачать, що въ насъ есть на те сила, абы мы самѣ собѣ „зробили справу“ зъ польською шляхтою. Коли впаде страхъ на дѣдичѣвъ, коли правительство зачне бояти ся о цѣлôсть своеи шкôры, тодѣ певне здобудуть Русины те, чого не здобули тôльколѣтною вѣрною службою...

Вѣча и зборы.

А въ краю по сецесіи руськихъ послôвъ изъ сойму зачинаеть ся якійсь живѣйшій рухъ. Люде трохи розходили ся. Спершу зачали высиланемъ телеґрамъ зъ признанемъ для руськихъ послôвъ, а далѣ беруть ся и до зборôвъ. О скôлько звѣстно, вôдбуло ся доси посольске справоздане дра Могильницького въ Рогатинѣ, посольське справоздане Гурика въ Станиславовѣ й Галичи, посольске справоздане Остапчука въ Збаражи, а крôмъ того кôлька иньшихъ зборôвъ.

Народъ ухвалюе острѣ резолюціи, грозить рѣшучою боротьбою, лишь кобы се не була „великихъ слôвъ велика сила тай бôльше нѣчого“, бо яка се именно мае бути боротьба, сего ще нѣхто ясно не сказавъ.

Рôчный зъѣздъ радикальнои партіи

вôдбувъ ся въ днихъ 21. и 22. с. м. у Львовѣ. Отся партія, котра розширила поступовѣ думки по цѣлôй галицькôй Руси, котра причинила ся чимало до зросту поступовыхъ идей мѣжь нашимъ народомъ, за послѣднѣ роки пôдъупала, а то головно для того, що часть радикальнои интеліґенціи перейшла до національно-демократичнои, а часть до соціяльно-демократичнои партіи. Все жь таки на зъѣздѣ показало ся, що радикальна партія находить собѣ мѣжь селянствомъ що-разъ бôльше приклонниковъ, и кобы лише интеліґентнѣ дѣячѣ, то не трудно бы ѣй було мати вплывъ на все руське селянство. Чи на будуче партія та стане швидше розвивати ся се наразѣ годѣ знати, але все таки зробила вона вже богато, а й теперѣшна еи дѣяльность не есть непотрѣбна.

24. падолиста 9 3. М. Л

Сумне народне свято

будуть святковати Амер. Русины на Новый Рôкъ н. ст. (New Year) въ Ansonia, Conn.

Амер. Русины будуть того дня посвящати памятникъ на могилѣ найбôльшого патріота Амер. Руси бл. п. О. Антона Бончевского.

На се велике, сумне свято просять пôдписанѣ всѣхъ Товаришѣвъ Покôйного, всѣхъ щиро-рускихъ священикôвъ и патріотôвъ Амер. Руси.

Заупокôйна Служба Божа вôдправить ся въ рускôй церквѣ въ Ansonia, Conn. о год. 9., опôсля торжественный походъ на цминтарь — посвячене памятника и проповѣдь.

Въ имени Товаришѣвъ Покôйного
Несторъ Дмитрôвъ, Иванъ Арданъ.

За руску парохію въ Ansonia.
О. Ал. Улицкій парохъ,
Гавріилъ Дзядикъ предсѣдатель,
Дим. Сидорякъ секретарь.

Справоздане касове
„Р. Н. Союза“ за мѣсяць Новемберъ, 1903.

Ч. бѣжуче		
1109	Granville, N. Y. Бр. св. Геор.	13.70
1110	Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	20.18
1111	McKeesport, Pa. Бр. св. І. Хрест.	101.20
1112	Manown, Pa. Бр. св. О. Николая	40.20
1113	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	73.83
1114	Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	22.10
1115	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	27.72
1116	Terryville Conn., Бр. св. Арх. Михаила	10.91
1117	Baltimore, M. D. Бр. св. Анны	14.36
1118	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	19.56
1119	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	28.86
1120	Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	85.74
1121	Gradatim, Pa. М. Р. Н. Р.	7.52
1122	Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	11.55
1123	Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	13.78
1124	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Иліи	33.52
1125	New York, N. Y. М. Р. Н. С.	20.70
1126	Cameron, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	9.80
1127	Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих	25.76
1128	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	25.45
1129	Buffalo, N. Y. Бр. св. І. Хрест.	70.94
1130	Desloge, Mo. Бр. св. І. Хрест.	47.66
1131	Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	23.62
1132	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	55.00
1133	Whitney, Pa. Бр. Трех. Свят.	32.87
1134	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	24.00
1135	Trauger, Pa. Бр. св. І. Хрест.	50.65
1136	Monessen, Pa. Бр. св. І. Хрест.	58.71
1137	Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	14.7
1138	Olyphant, Pa. Бр. св. І. Хрест	197.1
1139	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	13.2
1140	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	19.4
1141	Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	85.30
1142	Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	99.57
1143	Beaver, Meadows, Pa. Бр. св. Мих.	12.65
1144	Mayfield, Pa. М. Р. Н. С.	18.44
1145	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	31.88
1146	Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	26.45
1147	Jersey City, N. J. О. Н. Пôдгорецкій за календарѣ	15.00
1148	„ „ „ „ п. С. Ядловскій за календарѣ	8.65
1149	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	60.50
1150	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	26.72
1151	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	33.76
1152	Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	24.4
1153	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	55.
1154	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	30.9
1155	Cannonsburg, Pa. Сестр. Бр. Пр. Богор.	5.40
1156	Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	10.00
1157	Wetsmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	24.26
1158	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	74.53
1159	Elmira Heights, N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	18.60
1160	Lopez, Pa. Бр. св. О. Николая	10.05
1161	Cross Fork, Pa. Бр. Усп. Пр. Богор.	14.56
1162	Elizabeth, N. J. М. С. Н. С.	24.00
1163	Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	14.01
1164	Scottdale, Pa. Бр. св. І. Хрест.	21.29
1165	St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	42.65
1166	Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	20.10
1167	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Иліи	87.67
1168	Superior, Pa. Бр св. Георгія	13.52
1169	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	68.68
1170	Whitney, Pa. Бр. Трех. Свят.	31.00
1171	Mt. Carmel, Pa. Сестр. бр. Пр. Богород.	7.00
1172	Philadelphia, Pa. М. Р. Н. С.	9.50
1173	Mt. Carmel, Pa. Бр. П. и П.	43.23
1174	Pittsburg, Pa. М. Р. Н. С.	64.45
1175	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	21.18
1176	Federicktown, Pa. Бр. св. П. и П.	37.10
1177	West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Богор.	26.14
1178	Yorkville, O. М. Р. Н. С.	14.00
1179	Perthamboy, N. J. М. Р. Н. С.	26.45
1180	Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	56.80
1181	Breslau, Pa. Сестр. бр. св. Анны	8.28
1182	McKeesport, Pa. Сестр. бр. св. Ольги	5.2
1183	Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	220.5
1184	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Михаила	54.6
1185	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Волод.	16.9
1186	Marion Heights, Pa. Бр. св. О. Ник.	7.3
1187	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	37.72
1188	Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	86.30
1189	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	57.30
1190	New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	20.79
1191	Northampton, Pa. Бр. Усп. Пр. Богор.	81.96
1192	Seymour, Conn. Бр. св. І. Хрест.	16.0
1193	Anthony, R. I. М. Р. Н. С.	3.1
1194	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	117.2
1195	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	71.0
1196	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	23.7
1197	Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	10.5
1198	New York, N. Y. тов. Зоря	18.5
	Приходъ въ Новембрѣ	3,388.0
	Готôвка зъ кôнцемъ Октобра	13,503.8
	Разомъ приходъ	16,891.8
	Розходъ въ Новембру	2,969.7
	Разомъ готôвка въ банку зъ кôнцемъ Новембра	13,922.0
	Ножички	1,507.9
	Загальный станъ касы зъ кôнцемъ Нов. 1903,	$15,429.9

А. Шаршонь, касіеръ,
С. Ядловскій, секретарь,
Н. Пôдгорецкій, контрольоръ.

184 новыхъ членôвъ.

Въ мѣсяцю Новембру с. р., приступили до „Р. Н. Союза" слѣдуючі нові братства и члены:

Бр. св. Петра и Павла въ Frederickton, Pa., Вôддѣлъ 6.

Петриско Иванъ
Крѣшфалуши Михаилъ
Молнаръ Василь
Руснакъ Юрій
Ґринъ Иванъ
Крѣшфалуши Иванъ
Довганичъ Иванъ
Халаханъ Иванъ
Кѣшъ Иванъ
Крѣшфалуши Василь
Боско Илія
Стойка Ференцъ
Рѣшко Василь
Стойка Василь
Бадзѣръ Стефанъ
Крѣшфалуши Василь
Василейко Михаилъ
Данчъ Михаилъ
Ляхъ Василь
Данчъ Иванъ
Бабичъ Юрій
Стойка Михаилъ
Крѣшфалуши Иванъ
Маркусъ Василь
Шлѣганъ Ференцъ
Митрушъ Михаилъ
Янкура Иванъ

Сестриче Бр. Пр. Богородиці въ Cannonsburg, Pa., Вôддѣлъ 101.

Бырда Марія
Ґрешъ Марія
Гоходякъ Марія
Ярковска Анна
„ Анна молодша
Кучма Розалія
Сидоръ Єлисавета
Загорчакъ Зузанна
Берестванъ Марія
Обацкій Юліянна
Лешко Марія
Сопякъ Марія

Бр. св. Арх. Михаила въ Cameron, Pa., Вôддѣлъ 103.

Венґринъ Иванъ
Ванцьо Августинъ
Кошъ Осифъ
Долешекъ Альойзій
Вашко Иванъ
Фльоринчицъ Альойзій
Муринъ Френкъ
Фльоринчицъ Френкъ
Бречко Осифъ
Швабъ Андрей
Ягничка Михаилъ
Лукачъ Михаилъ
Пенца Иванъ
Турокъ Томашъ

В. 1. Слякчичъ Пахомій
Святковскій Теодоръ
Шпакъ Григорій
Вашко Осифъ
Медзюкъ Михаилъ
Майчакъ Григорій
Полявка Семанъ
Горощакъ Калинникъ
Рейда Максимъ
Кундрій Иванъ
Романецъ Илько
Бидонь Иванъ
Колнашъ Иванъ
Биндасъ Андрей
Вислоцкій Микита
Вдовякъ Иванъ
„ Валентій
Логаза Луція
Демчко Михаилъ
Врабель Яковъ
Вашко Ирий, дитина
Логаза Теодоръ
Лешко Ольга
Пѣхъ Михаилъ
Ґаликъ Настя
В. 7. Притульскій Михаилъ
Сушекъ Адамъ
В. 12. Лукачъ Олена, дитина
„ Марія „
Цюринъ Михаилъ

В. 13. Худакъ Єлисавета
Бѣскупъ Марія
Млинаринъ Анна
Ясковска Александра
В. 14. Буґель Петро
Копча Юліянна, дитина
В. 15. Завиcкій Стефанъ
В. 16. Миньо Стефанъ
В. 19. Когутъ Иванъ
Милянъ Яковъ
В. 23. Миньо Иванъ
В. 28. Лазорко Василь
Местеръ Макимъ
Сеникъ Михаилъ
Какошъ Иванъ
„ Иванъ, молодшій
Гриндьо Семанъ
В. 30. Слабиньскій Левъ, дитина
„ Едмундъ „
В. 31. Тимура Михаилъ
Пельо Василь
Тулинка Василь
В. 33. Осифчукъ Иванъ
Олекса Марія, дитина
В. 40. Дзюба Михаилъ
Скуманичъ Василь
В. 42. Балутяньскій Андрей
В. 43. Тырнакъ Иванъ
Лехманикъ Осифъ
Петрилякъ Стефанъ
В. 46. Нѣмецъ Анна, дитина
Садовскій Иванъ „
Садовска Анна „
Осѣракъ Зузанна „
Ґаборъ Єва „
„ Иванъ „
Свистовичъ Анна „
Баранякъ Теодоръ „
Венґловскій Михаилъ „
Нѣмецъ Иванъ „
Солей Олена „
„ Анна „
Цомпель Осифъ „
Фирча Олена „
В. 47. Милянъ Юстина
В. 49. Дидашъ Йосифъ
Анчугрій Матвей
В. 53. Киляръ Антонъ
Пандракъ Антонъ
Калабай Иванъ
Пелешъ Василь
Манастырскій Осифъ
Ґутъ Юлія
Домбровскій Матей
Котъ Петро
Негребецкій Михаилъ
В. 56. Буракъ Андрей
В. 62. Кудлинъ Илько
Кѣчакъ Михаилъ
В. 65. Стойка Иванъ
В. 68. Бороновскій Кирило
Горощакъ Михаилъ, дитина
„ Адамъ „
„ Григорій „
„ Иванъ „
„ Улька „
В. 70. Павлѣна Петро
В. 71. Ґонцъ Федоръ
В. 72. Савуличъ Марія, дитина
В. 81. Канъ Иванъ
Дзюбинській Иванъ
Саламаръ Филипъ
Будагази Андрей
В. 84. Беганичъ Михаилъ
В. 85. Трешъ Василь
Василь Иванъ
Ґойда Романъ
Скалко Иванъ
Устіяновскій Осифъ
Михаилъ
Андрусьо Антонъ
Должицкій Михаилъ
В. 91. Ваверчакъ Николай
Сидоръ Романъ
Мелько Стефанъ
Фурчакъ Марія, дитина
„ Олена „
В. 93. Котелець Андрей
Перунъ Иванъ
В. 95. Геречаръ Федоръ
Потоцкій Андрей
Маслей Юрій
Петракъ Павло
Ґолінтъ Андрей

В. 97. Олесновичъ Василь
Мудракъ Иванъ
В. 98. Демчко Кирило
Войтовичъ Андрей
В. 99. Скрабутъ Валерія
В. 102. Фекъ Григорій
Сенько Иванъ

С. Ядловскій,
гол. секретарь.

„Казета" моцно бр..е.

Въ 46. числѣ свои появы Нюйорска „казета" помѣстила нѣкимъ неподписану допись зъ Питсбурґа, въ котрôй кинула на мене 10 брехней. Хотяй цѣла допись дуже коротка, бо складаесь всього зъ 45 стрѣчокъ а въ тыхъ 45 стрѣчкахъ ажь 10 брехней т. з., що майже въ кождôй четвертôй стрѣчцѣ брехня, для того есьмъ звеволеный объяснити прилюдно и представити въ правдивôмъ свѣтлѣ справу, о котрôй мова въ згаданôй дописи. „Господинъ" Василій Тилявскій бувъ дякомъ при парохіи, де я священикомъ. Помимо, що я его покликавъ на становиско дякоучителя и через 3 роки обходивъ ся зъ нимъ якъ найсердечнѣйше, згаданый „господинъ" потайно обраблявъ мене передъ парохіянами, поробивъ партіи въ парохіи и роздѣлъ а непослушныхъ ему парохіянъ зневажавъ при розмаитыхъ нагодахъ. Коли парохіяне поступили собѣ пôсля приписôвъ парохіяльныхъ статутôвъ и повѣдомили мене о всѣхъ его „зделкахъ", я приневоленый бувъ розъяснити парохіянамъ цѣле его поступоване и се я зробивъ дня 23. февруара 1902 р. Кожда правда въ очи коле, тожь не дивно, що „господинъ" Тилявскій выдумавъ собѣ зъ моихъ слôвъ образу гонору и внѣсъ противъ мене скаргу о 5000 доляр. вôдшкодованя за образу гонору. Справа мала бути суджева доперва 24. Новембра 1903 р. Зъявили ся обі стороны зъ свѣдками и адвокатами и коли вже вôдобрано присягу вôдъ судьѣвъ присяжныхъ, предложивъ президуючій судья адвокатамъ обохъ сторôнъ передъ розправою такі условія згоды: Оскаржуючій достане 6 и одну четверту цента вôдшкодованя а обвиненый заплатить конта дотихчасового поступованя судового въ сумѣ вôдъ $12.50 до $15.

Мои адвокаты предложили сі условія менѣ а оскаржуючого ему.

„Господинъ" Тилявскій згодивъ ся добровольно на повысше предложене судьѣ а я за порадою адвокатôвъ та зô взгляду на то, що я священикъ, мусѣвъ згодити ся.

Судья сказавъ адвокатамъ, що пôддае до полагодженя такі условія для того, щобы не тратити непотрѣбно часу судженемъ такои дурнои скарги — священикъ не може образити дяка критикуючи передъ парохіянами его поведеня — та не робити великихъ коштôвъ.

По заявленю адвокатôвъ, що ихъ клієнты пристали на вырокъ судьѣ, запитавъ судья присяглыхъ судьѣвъ о ихъ згоду, а тѣ потвердили вырокъ судьѣ безъ формального переслуханя когонебудь.

Въ доказъ правдивости того, що тутъ пишу, наводжу понизше поучене судьѣ (charge of the court) до судьѣвъ присяглыхъ въ англійскôй мовѣ и переклядѣ та посвѣдчене урядового стенографа судового.

Oral charge of the Court:
MacFarlane, J.

Gentlemen of the Jury:

This is a case in which Wasil Tylawski is the plaintiff and Nicholas Stefanovitch is defendant. The action arises out of some slanderous words alleged to have been uttered by the defendant of the plaintiff. The parties have agreed that you shall render a verdict in favor of the plaintiff for six and a quarter cents. This will avoid the scandal that would necessarily follow the trying of a case of that kind in Court, altough I may say there is nothing of an immoral character charged in the case. Of course, you will understand that by agreeing to this verdict the defendant does not admit that he uttered the words charged by the plaintiff, while the plaintiff is satisfied with the vindication implied by such a verdict.

With Your consent a verdict will be taken for the plaintiff in the sum of six and a fourth cents.

I hereby certify that as the official stenographer of the Court of Common Pleas I correctly took the stenographic notes of the proceedings in the above entitled case, and that the foregoing pages contain a true and correct transcript of my said notes.

Alex Callow,
official stenographer.

[Конець буде].

Що чувати въ свѣтѣ.

СЕГОРÔЧНА надзвычайна сесія 58-го конгресу Сп. Державъ скôнчила ся дня 7. с. м. о годинѣ 11. мін. 30. передъ полуднемъ, а въ пôвъ годины опôсля отворено звичайну сесію вôдчитанемъ пославія президента.

Въ своимъ посланію, котре е досить обемисте, головный натискъ кладе президентъ на скандалы въ департаментѣ почтъ и примѣрне покаране винуватыхъ, на справу будовы панамского каналу и побôльшене военнои фльоты такъ, щобы европейскѣ мôцности були спонуканѣ числити ся зъ нашою републокою. Дальше порушено въ ньому робôтничи пытаня и заговорено про борбу працѣ зъ капіталомъ, але зъ сего уступу не дôзнали ся мы нѣчо нового. Президентъ поручае конґресови такъ поладнати ті пытаня, щобы не нарушити краевыхъ законôвъ. Впрочѣмъ постановити мировѣ суды можутъ ту здѣлати найбôльше добра. Они помирять працю зъ капіталомъ и закôнчать борбу та споры. Радить лише придумати средства, щобы обѣ стороны мали бôльшу пошану для законôвъ.

Чи дѣйсно такъ може упорати ся зъ робôтничимъ пытанемъ, се иншая рѣчь. Мы не разъ вже мали нагоду зазначити свôй погляд на мировѣ робôтничі суды, тому не станемо розписувати ся надъ тою справою. Добавимо тôлько, що жерело лиха лежить въ капіталистичнôмъ устрою, не въ недостачи мировыхъ судôвъ.

Про шкôдні розмахи тростôвъ и потребу омеженя ихъ самоволѣ президентъ говорить дуже обережно. Каже лише, що було-бы пожаданымъ вôддати ихъ пôдъ нагляд правительства, та такими словами, що легко зъ нихъ догадати ся — „липшѣть тросты въ супокою".

СТРАШНА борба працѣ зъ капиталомъ кипитѣ вôдъ двохъ тыжнѣвъ въ державѣ Колорейдо. Застрайкувало тамъ кôлькадесять тысячь углекопôвъ, домагаючись лѣпшои платнѣ и признаня юніи, та стрѣнули ся зъ такимъ опоромъ капіталистôвъ, що страйкъ перемѣнивъ ся въ запеклу борбу. Властителѣ копалень порушали небо и пекло, щобы страйкъ подавити; спровадили кôльканайцять тысячь вôйска, уоружили безлѣчь харцизякъ, котрѣ мають провокувати страйкерôвъ, постарали ся о кôлька судовыхъ заборонъ, выняли варанты на всѣхъ визначнѣйшихъ проводирôвъ страйку, а властимъ признали страйкъ яко революцію и анархію. Въ пôвѣтѣ Телеръ, де е найбôльшій копальнѣ угля заведено вже навѣть станъ облоги. Ґубернаторъ Пібаді выдавъ проклямацію, въ котрôй оповѣщуе, що сей пôвѣтъ находить ся въ станѣ революціи, задля чого завѣшуе тамъ конституцію, а вводить право военне и наглѣ суды.

Страйкеры мимо того держать ся добре и е надѣя, що выграють страйкъ. Матеріяльно пôдпомагають ихъ пенсильвенійскі углекопы и Юнія Сполученыхъ Майнерôвъ.

На мѣсце страйку выѣхавъ такожь президентъ Мічелъ.

КОЛУМБІЯ, наколи вѣрити донесенямъ американьскихъ часописей, розпочала вже ворожѣ кроки противъ Панамы. Военнѣ кораблѣ перевезли зъ Картаґіны и высадили надъ рѣкою Атрато 1100 колумбійскихъ жовнѣрѣвъ, котрѣ мають впасти до Панамы черезъ гôрскі переходы и пôдбити ею опять. Инші вôддѣлы колумбійского вôйска е въ дорозѣ до границь Панамы, а цѣла армія змобілізована.

Правительство Сп. Державъ порѣшило выслати до Панамы сильный вôддѣлъ вôйска, котрый мае боронити молоденьку републику и вôдперти атакъ Колумбіи. Ґенеральный штабъ у Вашинґтонѣ призначивъ на сю цѣль 3000 пѣхоты и кôлька батерій гôрскои артилеріи. Вôйско сѣло вже на кораблѣ и жде дальшихъ приказôвъ.

Отже до проливу крови вже недалеко. Бачимо зъ того всего, що Сп. Державы не будутъ вагувати ся розпочати вôйну зъ Колумбією, наколи она не отмить ся и схоче напасти на протеґовану ними Панаму. Ще одень нерозважный крокъ изъ стороны Колюмбіи, а вже буде вôйна, на котрôй, розумѣе ся, она сама попече ся. Сполученѣ Державы знищать еѣ за однымъ замахомъ.

АВСТРІЯ и Росія вручили Туреччинѣ спôльну ноту, якою домагають ся, щобы она ввела въ Македоніи таке саме правлѣне, якъ на островѣ Кретѣ. Именно мала-бъ тамъ установити христіяньского ґубернатора, котрый въ рôвнôй мѣрѣ спѣкувавъ бы ся магометанами и христіянами, а попритôмъ одержали бы Македонцѣ деяку самоуправу. Султанъ однако не втративъ бы й на дальше своеи власти надъ Македонією. На сю пропозицію австро-россійску годять ся Анґлія, Италія и Франція. Зъ огляду на се, що Македонцѣ грозять новымъ повстанемъ на веснѣ, коли не одержать нѣякои полекшѣ, е надѣя, що Туреччина переведе бажанѣ реформы.

МОГУЧА Росія боить ся американьскихъ жидикôвъ — се не жартъ, але правда. Россійске міністерство справъ внутрѣшныхъ выдало сими днями розпорядженe, силою якого заборонено американьскимъ жидамъ переступати границѣ Росіи, наколи не мають на се спеціяльного дозволу вôдъ найвысшихъ властей въ Петербурзѣ. Навѣть жиды, котрі е американьскими горожанами и мають паспортъ Сп. Державъ, не будуть допущенѣ до Росіи безъ того дозволу, чого доси нѣгде не бувало.

НѢМЕЦКІЙ цѣсарь, Вильгельмъ II. занедужавъ небезпечно. Мае вôнъ мабуть рака въ горлѣ, подôбно якъ и его батько, бо ся недуга е дѣдичною въ родинѣ Гогенцолернôвъ. Недавно пôддавъ ся цѣсарь операціи, та она не богато ему помогла. Послѣдными днями ходить чутка, що смерть заглядае вже цѣсареви до вôчь.

ТУРЕЧЧИНА може дôждати ся новои халепы вôдъ Сп. Державъ, бо якъ доносять телеґрамы, въ Сиріи зневажили Турки американьского консуля, Віліяма Росъ Дейвіса. Консуль боронивъ одного Вôрменьцина, горожанина Сп. Державъ, котрого увязнено неправно, за що напала на него турецка полиція разомъ зъ товпою фанатикôвъ и побила, немовь звычайного пôдданця султана. За таку зневагу свого представителя схочуть Сп. Державы „солонои" сатисфакціи вôдъ султана. Консуль Сп. Державъ мусить бути родомъ святощѣвъ навѣть для бѣсурмановъ, бо вôнъ репрезентуе сильныхъ „міра сего"...

Справы „Союза“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1902—1904.

Головный предсѣдатель о. М. СТЕФАНОВИЧЪ, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa.

Головный секретарь С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касієръ АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель....М. Кравчишинъ NORTHAMPTON, PA.

Заст. секретаря..........Вас. Гришко SCRANTON, PA.

Заст. касієра.................И. Глова EXCELSIOR, PA.

Радні:

М. Турокъ..........................Priceburg, Pa.
Мих. Пачута......................Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ......................Jersey City, N. J.
Мих. Грацовъ.....................McKeesport, Pa.
Андрей Добошъ.......................Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ...........................Yonkers, N.Y.

Ихъ заступники:

Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ, А. Валевскій, Ник. Добровскій.

Контрольна комісія:

о. Н. Пôдгорецкій, box 81, Jersey City, N.J.
К. Кирчôвъ, 140 Essex Str.,
Ив. Гардый, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

За 70 центôвъ на мѣсяць Союзъ платить 600 доля-рôвъ посмертного за мужа, а 300 долярôвъ за жену и другі запомоги въ разѣ ин-шихъ нещасныхъ выпадкôвъ.

Въ Союзѣ можете убезпе-чити вашѣ дѣти за тан-шій грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ дô-станете больше якъ де-инде.

Члены „Союза“, котрі пишуть самі до Редакціи про змѣну своеи адресы мусять всегда написати до котрого вôддѣлу „Союза“ належать и якъ той вôд-дѣлъ называесь.

УПÔМНЕНЄ!

П. Секретарь!

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза“, на пôдставѣ котрого члены при-ступаючі до „Союза“ а маючѣ высше 40 лѣтъ мають до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленію предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій.

Николай Дембицкій родивъ ся въ р. 1874 въ селѣ Буляшне, пов. Сянôкъ, Галичина. До Америки приѣхавъ 1894 року. За его стараньемъ засновало ся въ 1897 р. братство св. Илїѣ въ Ма-ганой Плейнъ, Па., котрого вôнъ бувъ касієромъ черезъ два роки. Опôсля поѣхавъ до Галичины, а по двохъ рокахъ зновь вернувъ до Америки и обнявъ секретарство по-вызшого братства и „Союза“. До Союза належало тогдѣ зъ того бр. 6 членôвъ, а на братствѣ тяживъ довгъ 120 долярôвъ. По его щи-рôй працѣ братство выйшло зъ довгу и має теперь готôвки поверхъ 300 дол., членôвъ числить 70, зъ котрыхъ половина належить до Союза.

Ч. 231. КВІТЪ $300.00 на триста долярôвъ, котрі п. Ан-дрей Телемонъ отримавъ яко по-смертну запомогу по женѣ Маріи въ Головнои Касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Jersey City, N. J. Dec 8, 1903.
Андрей Телемонъ.

Свѣдки: о. Н. Пôдгорецкій, Д. Голодъ, Теод. Цвєлякъ, предсѣд., Стефанъ Калашукъ, секрет.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

КАТЕРИНА ПІНКАШЕ-ВИЧЪ, жена Афтанаса чле-на „Р. Н. Союза“ и члена бр. св. О. Николая въ Ford City, Pa., вôддѣлъ 63, упо-коила ся 25 Новембра с. р. Вѣчная память!

ВÔЗОВА.

Взываю всѣхъ тыхъ ПП. Секретарôвъ, котрі до сего часу не мали коли здати рахунку зъ календаря на р. 1903, щобъ се зробили въ тôмъ мѣсяцю. Котрый не послухає тои просьбы и не здасть рахунку найдальше до кôнця Децембра с. р., того вôзву публично въ „Свободѣ“, бо писати вже рука болить!

С. Ядловскій, головный секретарь

Панове мѣсецеві секре-тарѣ Союза! Просимо Васъ подавати намъ по каждôмъ мітинґу адресы новыхъ чле-нôвъ, змѣны членôвъ ста-рыхъ и списъ тыхъ котрымъ треба Свободу заставовити.

Редакція.

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Ґленъ Ла-йонъ, Па., вôддѣлъ Р. Н. Союза 27, буде принимати новыхъ чле-нôвъ въ Януару и Февруару 1904 по $3.00 вступного.

Андрій Живицкій, предсѣд., Павло Капець, секретарь.

БРАТСТВО

св. Йоана Хрестите я въ Скатдейлъ, Па., вôддѣлъ Р. Н. Союза 36, буде мати рôчный мітинґъ дня 20-го Децембра 1903. Каждый членъ має пôдъ карою одного доляра явити-ся на мітинґъ и заплатити свôй довгъ до чиста. На мітинґу буде выбиратись новый Урядъ.

Ф. Ярошъ, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЄМО.

всѣхъ членôвъ братства св. Вас. Вел. въ Прайсбурґъ, Па. що рôч-ный мітинґъ вôдбуде ся 20-го Де-цембра 1903. Хто не прийде на мітинґъ заплатить доляра кары. Члены мешкаючі дальше якъ на третôмъ або четвертôмъ плейсѣ и не могучі явитись, мають зголоси-ти ся письменно до секретаря и предсѣдателя и выровнати свôй довгъ бо инакше будуть выкинені зъ братства и Союза. На мітинґу буде выбирати ся новый урядъ на рôкъ 1904. Мітинґъ вôдбуде ся въ Рускôй Школѣ въ Олифантъ, Па.

Андрей Гальчакъ, предс.
Юрко Фелатъ. секр.
Стефанъ Турокъ, касієръ.

БРАТСТВО

св. О. Николая въ Майнерсвилъ, Па., вôддѣлъ Р. Н. С. 78, буде отримувати рôчный мітинґъ дня 20 Децембра 1903. На мітинґу буде ся читати рôчни рахунки и выби-рати новый урядъ. Каждый членъ (въ выимкомъ тыхъ, що роблять) має явити ся пôдъ карою одного доляра. Каждый членъ повиненъ выровнати свôй довгъ, щобы но-вый урядъ мôгъ все въ порядку вôдобрати. На мітинґу 20-го Де-цембра будемо принимати новыхъ членôвъ за $1.50 вступного.

Братя Русины, вступайте до братства и до Союза поки маєте добру способность, поки часъ, бо нѣхто не знає, де що кого чекає. Забез-печѣть свою фамилію, не жалуйте 70 центôвъ на мѣсяць, бо за 70 центôвъ Союзъ платить 600 до-лярôвъ. Поздоровляємо всѣхъ бра-тôвъ Русинôвъ.

Семанъ Бардонъ предсѣд.
Григорій Бенько, секретарь.

БЕЗЪ ВСТУПНОГО!

Братство св. Кирила и Методія въ Шамокинъ, Па., буде принимати новыхъ членôвъ въ мѣсяцю Яну-ару 1904 року, дармо, хто еще не належить до братства нехай ко-ристає зъ доброи нагоды и при-ступає.

Гаврилъ Малинякъ, Предсѣдатель.
Стефанъ Мурдза, секретарь.

БРАТСТВО

св. Пр. Илїѣ въ Маганой Плейнъ, Па., в. 28, буде принимати въ Я-нуару 1904 новыхъ членôвъ до братства за $1.50 вступного а до Союза пôсля лѣтъ. Хто має надъ 40 лѣтъ мусить предложити ме-трику. Мітинґи вôдбувають ся въ першу Недѣлю мѣсяця.

Н. Дембицкій, секретарь.

РÔЧНЫЙ МІТИНҐЪ

бр. св. Йоана Хрест. въ Бофало, Н. Й., вôд. Р. Н. С. 15, вôдбувъ ся 6. Дец. 1903. Выбрано слѣду-ючій новый Урядъ: Петро Коваль предсѣд., Дм. Котелець заст., Ив. Завиcкій секр., Вас. Мельникъ заст., Мих. Котелець касієръ, Андр. Го-лутякъ заст., Дм. Воробель и Мих. Палица дозорці хорыхъ въ Бофало, Сем. Максимикъ дозор. хорыхъ въ Ланкастеръ, Андр. Мадарашъ доз. хорыхъ въ Канадѣ; контролоры Вас. Мельникъ, Федко Цуприкъ; Вас. Грибиникъ маршолокъ, Анд. Шиба дверникъ, Ник. Серединь-скій секретарь Союза. Мітинґи вôд-бувають ся каждои першои Недѣлѣ въ мѣсяцю въ галѣ Мительского 930 Grant Str.

РÔЧНЫЙ МІТИНҐЪ

братства св. Андрея въ Бреславъ, Па., вôддѣлъ Р. Н. С. 30, вôд-буде ся 20 Децембра 1903. На мітинґу буде здаватись рôчне спра-вазданє касове и выбирати новый Урядъ. Хто не явить ся на мітинґъ заплатить доляра кары. Но-выхъ членôвъ приймемо безъ вступного. Нехай каждый вступить до нашого братства и до Союза хто дбає о свою фамилію, свои дѣти и не хоче въ разѣ не-щастя або смерти стати тягаромъ для другихъ людей. Хто виненъ мѣсячне, за вôдсылки або другі рѣ-чи нехай выплатить все до чиста, щобы новый Урядъ мôгъ все въ порядку вôдобрати.

Ив. Ґмитрикъ, предс.,
Т. Швастъ, секретарь.

РÔЧНЫЙ МІТИНҐЪ

бр. Покрова Пр. Богородицѣ, вôд-дѣлъ 7 Р. Н. Союза, въ Мекаду, Па., вôдбуде ся въ Недѣлю дня 20-го Децембра 1903 о год. 1 по полудни въ гали п. Капитулы Всѣ члены мають ся явити на сей мі-тинґъ. Хто не явить ся буде ка-раный пôсля статутôвъ карою о-дного доляра. На мітинґу буде ся выбирати новый Урядъ на рôкъ 1904 и здавати рахунокъ зъ року 1903.

Константинъ Поступакъ, предсѣд.,
Йоанъ Посыпанко, секретарь,
Йоанъ Пухиръ, касієръ.

ЧИТАЙТЕ!

Братство св. АА. Петра и Павла въ Болтиморъ, Мд., вôддѣлъ Союза 81, принимає въ мѣсяцю Децембрѣ 1903 новыхъ членôвъ безъ вступ-ного. Мітинґи вôдбувають ся каж-дои четвертои Недѣлѣ въ мѣсяцю въ ческôй гали. Слѣдуючій мітинґъ вôдбуде ся дня 27-го Децембра 1903 точно о 2-ôй годинѣ попо-лудни. Просимо всѣхъ, хто не на-лежить еще нѣ до братства нѣ до Союза, щобы прийшовъ на сей мі-тинґъ.

Т. Дурдела, предсѣдатель,
И. Кульчицкій, секретарь

БРАТСТВО

Пресв. Богородицѣ въ Лансфордъ, Па. буде мати рôчный мітинґъ 3. Януара 1904 року. На мітинґу бу-дуть прочитані рôчні рахунки, по тôмъ може каждый предложити на урядникôвъ скаргу, если яку має и буде полагоджуватись другі брат-скі справы. На мітинґу буде ся выбирати новый урядъ. Членъ, ко-трый не прийде на мітинґъ запла-тить 50 центôвъ кары а урядники доляра. Того самого дня будемо принимати новыхъ членôвъ до брат-ства зовсѣмъ безъ вступного тôлько до Союза мусить заплатити пôсля статутôвъ. Просимо всѣхъ Русинôвъ, абы вступили до нашого братства. Наше братство має най-бôльше членôвъ зô всѣхъ рускихъ братствъ въ Лансфордъ. Дѣти при-нимаємо до Союза каждого дня. Хто хоче дати дѣти записати нехай го-лосить ся до Андрея Добоша або до Михаила Терепана.

Урядъ Братскій въ Лансфордъ, Па.

ОГОЛОШЕНЄ.

Братство св. АА. Петра и Павла въ Сиракюзъ, Н. Й. буде мати рôч-ный мітинґъ дня 20 грудня, тожь повѣдомляю всѣхъ членôвъ въ Си-ракюзъ и на околици, що мають прійти на той мітинґъ, бо на тôмъ мітинґу кôнчать ся рôчні рахунки и буде ся выбирати новый Урядъ братства на рôкъ 1904. Хто на сей мітинґъ не явить ся заплатить кару пôсля статутôвъ.

Андрей Варіянъ, секретарь.

ДНЯ 6-го Децембра с. р. вôд-бувъ ся рôчный мітинґъ братства Успенія Пресв. Богородицѣ въ Але-ґені, Па., вôддѣлъ Р. Н. С. 56, на котрôмъ выбрано слѣдуючій новый Урядъ на рôкъ 1904: Петро Ґеряхъ предсѣдатель, Юрко Копчакъ заступникъ, Михаилъ Турковскій секретарь, Йоанъ Бурка заступникъ, Павло Ґера касієръ, Йосифъ Дра-ґанъ заступникъ, Мих. Подоляка и Йосифъ Фрисъ опекуны хорыхъ въ Алеґені, Павло Копчакъ и Йо-сифъ Черникъ опекуны хорыхъ въ Мекисракcъ, Онуферъ Ґера и Андр. Курило опек. хорыхъ въ Лѣтсдейлъ.

Мітинґи вôдбувають ся въ дру гу Недѣлю по першôмъ. Всякі по-вѣдомленя подавати на руки секре-таря: Michael Turkowski. 48 Ohio Str., (Preston) McKees Rocks, Pa. Всякі повѣдомленя належачі до ка-сієра, адресовати до заст. касієра: Joseph Dragan, 52 Ohio Str., (Pre-ston) McKees Rocks, Pa.

НОВОЗАЛОЖЕНЫЙ вôддѣлъ Со-юза въ Шенандорѣ завдяки мѣсце-вымъ урядникамъ взрастає чимъ разъ больше. Щасть Боже!

ЄСЛИ на якôмъ плейсѣ є якась лишь 5 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то за-ложѣть собѣ наявне братство и напишѣть про се головному секретарови S. Jadlowsky, Box 76, Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близші поясненя и при-шле потребні рѣчи.

ПОДЯКА.

Посвячене нашого цмин-таря вôдбуло ся дня 26-го Новембра. Служба Божа вôд-була ся о 9.30 въ мѣстовôй гали. По С. Б. братство ру-шило въ параді на цмин-тарь. Въ посвяченю взяли участь такожь братство св. Тройцѣ зъ Ню Бритейнъ и польске брац. св. Казимежа зъ Тервилъ, за що склада-емъ имъ подяку такъ само якъ и о. Штейфанови зъ Ню Бритейнъ, Конн.

Terryville, Conn.
Урядъ бр. св. Арх. Мих.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Груденъ.

17	Ч.	† Варвари, Йоана Дам.
18	П.	Сави
19	С.	Николая чуд.
20	Н.	28 по Сош. Амвросія еп.
21	П.	Патапія
22	В.	Неп. Зач. Пр. Бог.
23	С.	Міни, Єрмогена.

— НЕМА дня послѣдни-ми часами, щобы не було новыхъ случаѣвъ замыканя фабрикъ и выдалюваня вôдъ працѣ тысячѣвъ робôтни-кôвъ. Велика фірма „Ин-тернешенелъ Пейперъ Мілъ Ко., що має въ державахъ Нова Анґлія и Масачусетсъ 38 фабрикъ паперу, зупи-нила сими днями фабрич-ный рухъ на необмеженый часъ. 28 тысячь робôтни-кôвъ лишило ся на наслѣ-докъ сего безъ працѣ и средства до житя.

— ТОЙ Нѣмець зъ Ню-Йорку котрый за 5000 до-лярôвъ продавъ недавно свое ухо одному міліонеро-ви, глядає теперь когось, хто-бы ему продавъ ухо за 1000 долярôвъ. Отже хоче на тôмъ „бізнесѣ“ заробити 4000 долярôвъ. И гадаєте може що не найшовъ ся ласый на 1000 долярôвъ? Якійсь Мадяръ за Горлі, Віс., якъ звѣщають анґ. дневники, за намовою д-ра Стебенъ выѣхавъ вже до Ню-Йорку, щобы жертву-вати нѣмцеви свое ухо.

Якъ бачимо зъ того, тор-говля ухами принимає ве-ликі розмѣры. Той, що продасть свое ухо зъ 1000, схоче опôсля купити его за 200 долярôвъ сей знов за 50 и т. д. доки цѣна людского уха не спаде на 1. доляра.

— ЖЕБРАЦКІЙ страйкъ выбухъ у Великôмъ Кечке-метѣ, на Угорщинѣ. Та-мошні жебраки и калѣки не хочуть мешкати въ прі-ютѣ, якій имъ єно выбуду-вало имъ мѣсто. Депутація сего чесного товариства за-явила магістратови, що они волять свобôдне жите и не-обмежені доходы зъ жебра-ныхъ, чимъ неволю въ до-мѣ пріюту. Готові навѣть зречи ся пôдмогъ, які вы-плачує имъ управа мѣста, лишь най будуть на свобо-дѣ. Въ Кечкеметѣ, видко, не зле бути жебракомъ.

— РÔДНУ матѣръ убивъ въ Илинцяхъ, снятинско-го повѣта въ Галичинѣ, 20-лѣтный селянинъ Иванъ Данишъ. Убійникъ повер-нувъ пôзно въ ночи зъ ве-сѣля, розуміє ся, пяный, и почавъ сварити ся зъ ма-тѣрю о подѣлъ майна по батьку. Пôдчасъ колотнечѣ ударивъ матѣръ вôстремъ сокиры разъ въ голову а, двѣчи въ шию, почѣмъ до-рѣзавъ ей ножемъ. — Вы-рода увязнила жандармерія и певно не мине его шибе-ниця.

— ЧІКАҐОВСКА полиція зловила оногды коло Ге-мондъ, Инд. небезпечну ва-тагу розбишакъ, за якою слѣдила вôдъ кôлькохъ мѣ-сяцѣвъ. Належало до неи 4. очайдухôвъ: Мілеръ, Пе-тро Нідермеєръ, Ирви Ванъ-Дайнъ и Екілъ Роеский, Полякъ. Є се молоді люде, въ вѣцѣ вôдъ 21 до 23 лѣтъ. Займали ся розбишац-твомъ вôдъ 3. мѣсяцѣвъ, а за той часъ убили 8 осôбъ, ранили 15., а ограбили ду-же богато. При ихъ арешто-ванню прійшло до крова-вои борбы, въ котрôй роз-бишаки убила еще 1 чоло-вѣка, а 3. тяжко ранили. Покалѣчені и самі куля-ми детективôвъ, були въ кôнци приневолені пôддати ся.

— СУДЪ присяжныхъ въ повѣтѣ Чірокії въ Тексасъ, засудавъ мурина А. Бравна на 1000 лѣтъ вязниці за намѣрене насильство на бѣлôй женщинѣ. Пôсля права, за такій злочинъ не може бути засудити мури-на на кару смерти, задля чого порѣшили судіѣ въ повысшій спосôбъ позбути ся его и вôдстрашити дру-гихъ вôдъ злочинôвъ сего рода.

Ґде єсть?

Хто хоче шукати своихъ кра-янъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошеня наперёдъ.

Де єсть?

Грыць Избяньскій, низкого росту, лѣтъ 26, жовте волосе, червоный на лици, трохи пестракуватый, ко-роткій нôсъ, сиві очи. Робивъ до Юлія 1903 въ Сіморъ, Конн. Шу-кає его стрыкъ:

Anthony Izbianski,
Box 895, Seymour, Conn.

ХОЧЕ ЖЕНИТИСЬ

Василь Иванчукъ, гриmо-католикъ. Працювавъ 5 лѣтъ въ копальни угля — має 1½ тыс. долярôвъ. Лѣтъ 21. Шукає дѣвчины гримо-кат., котра бы знала троха письма и хотѣла выдатись до мѣста або на фарму.

Wasyl Iwanczuk,
Tonkin, B. C. Canada.

ВСЯЧИНА.

СВѢТЪ ВЪ ЧИСЛАХЪ.

— Сибѣрска зелѣзниця, котра належить до найдовшихъ въ свѣтѣ, мае 8 тысячь 328 кільометрôвъ довготы. Будова сеи зелѣзницѣ коштувала 980 міліонôвъ рублѣвъ.

— Парляментъ Великои Британіи асиґнуе що року по 150 тысячь долярôвъ на удержане шпеґунôвъ.

— Въ Сп. Державахъ є около 500 тайныхъ орґанізацій, котрй мають разомъ 5 міліонôвъ членôвъ.

— Въ Парижи живе 300 будистôвъ, якй побудували навѣть недавно свою святиню.

— Хиньскимъ языкомъ говорить найбôльше людей на свѣтѣ, бо поверхъ 400 міліонôвъ.

— Число студентôвъ на всѣхъ австрійскихъ університетахъ въ минувшôмъ порôцѣ лѣтнôмъ выносило 16 тысячь 761.

— Продукція золота въ цѣлôмъ свѣтѣ вôдъ часу вôдкритя Америки черезъ Колюмба выносить 4.811 міліонôвъ долярѣвъ. Такъ обчисливъ директоръ монетарнѣ Сп. Державъ.

— Цѣла Европа выдае теперь на войско и войскову цѣлѣ 8¼ міліярдôвъ франкôвъ рôчно. Въ 1875 р. выдавала она на мілітаризмъ лише 3½ міліярда франк.

— Въ цѣлôй Галичинѣ живе 60 тысячь Нѣмцѣвъ.

— Японьска армія числить въ случаю войны около 22 тысячь офіцирôвъ и 913 тысячь рядовыхъ воякôвъ. Въ часѣ мира складае ся она зъ 8.000 офіцирôвъ и 110 тысячь воякôвъ.

— После статистики зъ 1901 р. є въ Анґліи 171 тысячь учительокъ, 212 женщинъ лѣкарокъ, 140 дентистокъ, 1,210 письменничокъ и дневникарокъ, 3699 малярокъ, 316 ковальокъ, 440 вôдлевачокъ въ бронзѣ, 13 пастушокъ худобы, 4 котлярки, 660 вôзничокъ, 382 комівояжерокъ, 36 огородничокъ, 1 каменярка, 262 зелѣзничихъ сторожокъ, 8 кондукторокъ, 3 бляхарки, 279 гробарокъ, 54 коминярокъ и 55 тыс. 784 склеповыхъ дѣвчатъ.

— Сп. Державы пôвнôчнои Америки мали дня 30. вересня 1903 р. 917 міліонôвъ 752 тысячь 545 долярôвъ державного довгу.

— Въ послѣднôмъ фіскальнôмъ роцѣ на кождыхъ 401 зелѣзничихъ роботниковъ въ Америцѣ бувъ одень убитый, а на кождыхъ 24 одень раненый.

— Число всѣхъ жидôвъ на свѣтѣ, якъ се въ последне обчисливъ проф. Равмеръ, выносить 10 міліонôвъ 274 тысячь. Зъ того числа припадае на Европу 8 міліонôвъ 649 тысячь, на Америку 1 міліонъ, Африку 400 тыс., Азію 210 тыс., а на Австралію 15 тысячь. Зъ поодинокыхъ державъ найбôльше жидôвъ є въ Росіи, бо ажъ 5 міліонôвъ 289 тыс., а найменше въ Люксенбурґѣ — 1 тысяча.

ЗЪ ПСАЛЬМÔВЪ ДУХОВНЫХЪ.

У Спаса я теперь принятъ,
Я миръ хрестомъ Его надбавъ,
Котрымъ менѣ весь свѣтъ розпятъ
А я розпятый свѣту ставъ...

Смѣшне.

ОДЕНЪ канадійскій москвофулъ хвались ся, що дуже добре знае по анґлійски. Якъ прійде до бучера за смальцемъ то пукае рукою по барѣ и каже: „ґивъ мі смолць". Бучеръ ся его питае: „ґватъ ю вонтъ" — а вôнъ показуе на пальцѣ и каже: „дазъ тильо". А бучеръ смѣе ся, мало не пукне. О, то дуже мудра голова той москвофулъ! А мае одного чоловѣка у себе на бордѣ. Якъ чоловѣкъ ся напе, то сей москвофулъ заразъ его зъ борду выгане, але коли пяный вытягае зъ кишенѣ фляшку зъ вискою, — то заразъ москвофулъ втихне. А своѣй женцѣ давъ хлопске мено: Андрей...

ПОХИБКА.

Она: Уяви собѣ, Джорджъ, черезъ похибку я дала дѣтямъ медôвникъ, купленый для пса, а псова медôвникъ, якій я сама пекла. Треба возвати лѣкаря.

Вôнъ: Нѣ, бѣжи по ветеринара, бо вôдъ твого медôвника певно здохне бѣдный псище!

На Фондъ школьнои молодѣжи зôбравъ п. Ал. Шаршонь слѣдуючй жертвы:

(Дальше).

Яковъ Льорчакъ	·50
Максимъ Пелякъ	1.00
Алексій Тхиръ	25
Кон. Демянчикъ	25
В. Стариньщакъ	10
Г. Малинякъ	1.00
С. Хорощакъ	1.00
В. Репела	25
Т. Костельнякъ	50
В. Янишакъ	10
М. Нараджай	1.00
Г. Костишинъ	50
В. Чесля	25
Т. Боцуръ	50
Т. Гасюґа	1.00
В. Габура	50
Г. Дзьобко	1.00
Г. Майчакъ	14
Д. Вислоцкій	25
Д. Кузякъ	50
С. Ґлова	50
Т. Констяньскій	25
Ив. Єзуско	25
Силь. Рейда	13
А. Логаза	42
В. Ґлова	50
С. Дѣдовичь	50
Силь. Сычь	25
Ив. Льорчакъ	50
О. Ставискій	1.00
Ив. Вовчко	1.00
— На Весѣлю:	
Ив. Ґлова	1.00
Мих. Бачиньскій	1.00
Петро Кузмичь	75
Ю. Копистяньскій	1.00
Ив. Мадзелянъ	1.00
Романъ Корбичь	1.00
Малетій Адамакъ	1.00
Марія Адамякъ	50
Панько Мерена	1.00
Мих. Даньчакъ	75
Конд. Котаньчикъ	1.00
Николай Федорчакъ	50
Мих. Ревакъ	25
Мих. Колодѣй	1.00
Силь. Ярощакъ	25
Зъ попередными	64.95

(Дальше буде).

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ
Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЬ
425 N. Shamokin str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево. Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалуе.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнй склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

Памятайте Русины, що Русинка
МАРІЯ ЛУЧКОВЕЦЬ
мае гарно урядженый **ГОТЕЛЬ** на розѣ
Independence & Vine Str. Nr. 717
въ ШАМОКІНЪ, ПА.

Тамъ забавитесь, ажь мило,
Въ неи добра „виска", пиво,
Вино, конякъ и цигара
Й господыня гарна, жвава.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ СЛАБОСТЕЙ ЖІНОЧИХ, ДИТЯЧИХ І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жени при пороḑі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
✳ TROMETTER'S ✳
(Тромейтеръ)
при Рединьскôмъ депѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя. Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождôмъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагоджені на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенй. Також робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґаранту́е.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.
Михайла М. Югаса
314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôнъ всѣляке мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И поруски, по словеньски,
По анґлійски и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ доброй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды люцкой ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що его тре пôдпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакуе,
Бучерня чиста, ажь ся серце радуе.

Мы, Руснаки не жалуемо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О томъ кожда дитина навѣть добре знае:

Тожь милй братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучернѣ до Югаса ходѣть
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и уцтиво!

ГАРМОНІѢ!

Найлѣпшй, найсильнѣйшй и найтаншй гармоніи можете дôстати у мене. — Пишѣть по великій цѣнникъ зъ образками, въ котрôмъ найдете машинки до друкованя, годинки, що кукають и грають, гуслѣ, басы, клярнеты, краевй файки, бритвы, печатки и много другихъ новыхъ а потрѣбныхъ рѣчей.

S. KELTONIK, PUNXSUTAWNEY, PA.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ДІЯМЕНТОВЫЙ ЕЛЄКТРИЧНЫИ ХРЕСТЪ,

званый також хрестомъ Вольта, зôставъ вôдкрытый кôлька лѣтъ тому въ Австріи. а задля своихъ великихъ прикметъ розповсюднивъ ся скоро въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Скандинавіи и другихъ европейскихъ краяхъ, где нынѣ уважають его за найсильнѣйше средство противъ ревматизму и другихъ слабостей.

Електричный Діяментовый Хрестъ лѣчить ревматизмъ мускулôвъ и суставôвъ, невралґію, болѣ въ цѣлôмъ тѣлѣ, нервовôсть, нервове ослаблене, безсонницю, пригноблене, гістерію, паралѣжь, трясене, ударъ, епілепсію, танець св. Віта, пальпітацію, нервовый бôль головы, и всѣ слабости нервового системy. Єго добродѣйный виливъ видно вже по кôлькохъ годинахъ, хотяй часомъ треба на него ждати кôлька день,

Коштуе доляра, при чѣмъ ґарантуе ся, що принесе стôлько корысти, що найлѣпшій електричный поясъ, що коштуе 15 або 25 рази тôлько. Нѣхто въ родинѣ хорый чи здоровъ, не повиненъ бути безъ Електричного Хреста, сего найлѣпшого средства противъ слабостямъ. Пришли доляра, а мы пôшлемо тобѣ оплаченый оденъ Електричный Діяментовый Хрестъ або 6 за 5 долярôвъ. Тисячѣ листôвъ вôдъ осôбъ, котрыхъ вылѣчивъ сей Хрестъ, суть достаточнымъ доказомъ его силы. Ось два зъ нихъ: Маламъ болѣ через много лѣтъ; теперь есмь здорова. Діям. Елект. Хрестъ вылѣчивъ мене. Каролѣна М. Пітерсенъ, Riechfield, Utah. Diamond Electric Cross Co., 206 Milwaukee Ave., Chicago. — Пов. Панове: Вже 3 мѣсяцѣ ношу Діямент. Електр. Хрестъ. Давнѣйше мавъ я болѣ въ моихъ плечахъ, такъ що не могъ грати на скрипцѣ. Теперь чуюсь зовсѣмъ добре. Зъ поважанемъ. W. Simon, учитель, Schaumburg, Cook Co., Ill. Марець 20, 1900. — New Orleans, La. 28. лютого, 1902. — Пов. Панове Въ залученю посылаемо Вамъ $5.00 на пять електричныхъ крестôвъ. Тй, котрй мы передше одержали приносять чудесну помôчь. Просимо прислати якъ нейскорше. — СЕСТРЫ БЕНЕДИКТИНКИ. 2824 Douphine str. New Orleans, La.

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72.
306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $4,000.00

Заряджують нимъ:
Н. Габура, М. Колодѣй и М Пелякъ.

Гей Русини! чи знаєте ви дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ въ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погоститеся, якъ въ рôднои бабки на весѣлю.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

ПРО ЧТО ХВОРѢЕТЕ?

ПРО ЧТО ТЕРПИТЕ А НЕ ВЫЗДОРОВЛЯЕТЕСЯ?

Чи незнаете, что можете быти вылѣчены если того собѣ желаете?

„Не самыи лѣкарства, но и способъ лѣченія и ужитья излѣчають слабости."

Сильне бите серца и его лѣченіе.

Терпѣла я 5 лѣтъ на бôль въ лѣвомъ боцѣ а главнѣе на сильное битье серца Великіи сумы грошей выдала я докторамъ, но жаденъ изъ нихъ ничего мнѣ не помогъ. На конець лѣкарства Проф. Др. Коллинса возвратили мнѣ мое утраченное здоровье.

М. Стаховичь,
106 E. 81st St.,
New York.

Женская неправильность.

Была я хвора за 6 лѣтъ на мѣсячную неправильность, имѣла я при каждой мѣсячной регулярности нестерпимыи болѣ въ крижахъ и слабинахъ, при томъ и боль головы мучила мене. Докторскіи лѣкарства на мой недугъ ничего мнѣ не помогли, ажь на послѣдъ спробовала я лѣкарства Проф. Дра Коллинса. которыми я теченіем одного мѣсяца сполна выздоровѣлася.— Всѣ, которы чуетеся быти хворыми, удайтеся до него, ибо онъ есть тотъ лѣкаръ, которому можно повѣрити для его великой учености и знанія въ лѣченію небезпечныхъ слабостей.

Паул. Загаръ,
Claremont, Minn.

Наша порада.

Если чуетеся быти хворыми, удайтеся только на вообще извѣстного лѣкаря, якимъ есть **Проф. Д-ръ Е. С. Коллинсъ**, который непремѣнно Васъ вылѣчитъ, якъ уже вылѣчилъ тысячи а тысячи иныхъ людей. Неоткладайте съ вылѣченіемся, ибо якъ поздно начнете лѣчитися, то тяжше есть лѣченіе.

Доброе дѣло само себе хвалитъ.

Проф. Д-ръ Е. С. Коллинсъ непотребуетъ выхвальоватися, понеже его пациенты выхваляютъ. Множество листовъ отъ выздоровленыхъ людей свѣдчитъ о его похвалы-достойномъ успѣху въ лѣченію.

Не выкидайте грошей на всякіи дурницѣ, якъ напр. на электричныи пасы. Въ такихъ электричныхъ пасахъ или крестахъ нѣтъ ніякой электрики, ани ніякой лѣчивой силы средства. Но съ тымъ легко можете прити до несчастя, если такій пасъ будете носити, ибо ваша немощь застарѣется и погоршается. Тсе скажетъ Вамъ каждый добрый лѣкаръ.

Выстерѣгайтеся подправлятєлей и наподоблятелей. Проф. Д-ръ Коллинсъ предъ годами вынайшолъ способъ, для которого есть въ состояніи съ успѣхомъ лѣчити хворыхъ, которы суть отдалены, а которыи свою слабость докладно опишутъ и въ листѣ ему зашлютъ. Онъ одинъ есть въ состояніи отгадати всякіи хвороты изъ описанія. Теперь уже и прочіи лѣкарѣ хотятъ его наслѣдувати и прото почт. читателѣ най остерѣгаются ихъ.

Почтеннѣйшій Проф. Коллинсъ!

Могу ся Вамъ похвалити, что по ужитью Вашихъ лѣкарсв есьмъ совсѣмъ здоровъ. За долгіи часы былъ я хворый и ани не надѣялся того, чтобъ Вы мнѣ такъ скоро спомогли. Уже не имѣю ани боленія головы ани жолудка ани кольки въ клубахъ, изъ всего уже есьмъ вылѣченый.

За тое все желаю Вамъ, най Васъ Богъ поживитъ на много и много лѣтъ!

Іоаннъ Страхъ,
P. O. Box 12,
Mogadore, O.

Госп. М. Любичь пишетъ такъ:

Дорогій пане!

На хвороту, зъ которой теперь есьмъ излѣченъ, тернѣлъ я чрезъ полныхъ 5 лѣтъ. Пробовалъ я розличныхъ докторовъ и подля преписy уживалъ ихъ лѣкарства, но все было задармо. На раду моего пріятеля обратился я на Васъ и днесь я есьмъ счастливый человѣкъ ибо сейчасъ позбавился той страшной недуги

Не есьмъ я богатый человѣкъ и не маю Вамъ чимъ отплатитися, но зато прошу что денно Бога, чтобъ васъ подержалъ въ счастью и здоровлю на много лѣтъ къ помочи всѣмъ терплящимъ.

Вашъ отданый
Март. Любичь,
P. O. Box 699,
Wilmerding, Pa.

Про что стался Проф. Коллинсъ такимъ славнымъ лѣкаремъ и про что до него удаются недужныи изъ всѣхъ сторонъ Америки?

На той вопросъ слѣдуетъ короткій отвѣтъ: Понеже Проф. КОЛЛИНСЪ дуже скоро каждого своего пацiента вылѣчитъ а то и такого, которого ани лѣкарѣ ани лѣкарскіи общества вылѣчити немогли, а понеже Проф. Коллинсъ считаетъ меньшу цѣну за лѣченіе и медецины, якъ который иный лѣкаръ.

Кождому можетъ быти споможено. Недужныи най не тратятъ надѣи а сейчасъ най удадутся до Проф. КОЛЛИНСА съ полнымъ довѣріемъ. Кто можетъ, най самъ прійдетъ, но не есть того конечно потребно. Къ тому достаточно будетъ того, если недужный опишетъ свою хророту докладно и зашлетъ листъ Проф. КОЛЛИНСОВИ. Той славный зналець изъ листу переконается, своею высокою ученостью и многорочную практику употребитъ къ тому, чтобъ хвороту добре спозналъ и предписалъ терплящому отвѣтныи лѣкарства. Его найбольшою радостію есть, если можетъ хворому навратити здоровіе.

При лѣченію всякихъ хворотъ, главнымъ дѣломъ есть то, чтобъ лѣкаръ дѣйстно спозналъ недугъ и не сдѣлалъ якій омылъ. Въ томъ оглядѣ не выровнается Проф. КОЛЛИНСОВИ ніякій иный лѣкаръ, что уже вобще есть извѣстно по всей Америкѣ.

Кому ины лѣкарѣ немогли помогчи, кто уже зуновалъ платити инымъ лѣкарямъ или лѣкарскимъ обществамъ, най спробуе еще удатися до Проф. КОЛЛИНСА. Уздоровилъ онъ уже больше тысяча людей, которыхъ доктори по долгомъ, но безуспѣшномъ лѣченію узнали за невылѣчительныхъ. — Не вынаходте новыхъ лѣкаровъ и новыхъ лѣкарскихъ обществъ, но всегда въ случаю слабости удайтеся лишь на извѣстного и практичного знальца подъ адрессою:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
NEW YORK MEDICAL INSTITUTE,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.